

	km-hok
Pag. 2 De maandelijkse reeks wordt voortgezet	90 453 Fred
Pag. 3 In de miezer ons rondje	90 453 Fred
Pag. 4 Mossen en varens en sneeuwkllokjes in de Heemtuin	Marian
Pag. 5 Meerzicht bergen en go-en	91 452 Fred
Pag. 6 De derde ronde van 2022	90 453 Fred
Pag. 7 Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, ons eerste bezoek	93 452 Tilly, Johan
Pag. 8 Restanten van de Floriade 1992	Tilly
Pag. 9 De vierde ronde van 2022	90 453 Fred
Pag 10 Rondom station Lansingerland	95 450 Luca, Anne
Kilometerhok in Rokkeveen: start Natuursteenlaan- Juweellaan	92 449 Anne, Lucas
Pag.11 Verslag 11 april in Oosterheem	97 453 Tilly
Pag.12 Meerzicht bergen en go-en in apr	91 452 Fred
Pag.13 Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, ons tweede bezoek	93 452 Tilly, Johan
Pag.14 Oosterheem,	96 453 Joke
Pag.15 Verslag 2 mei in Oosterheem	97 453 Tilly
Pag.16 Hondenpoepollen Meerzicht bergen en go-en in mei	91 452 Fred
Pag 17 De vijfde ronde van 2022	90 453 Fred
Pag.18 Verslag 2 juni in Oosterheem	97 453 Tilly
Pag 19 Meerzicht bergen en go-en in juni	91 452 Fred
Pag 20 Vervolg Oosterheem	96 453 Joke
Pag 21 Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, ons derde bezoek	93 452 Tilly, Johan
Pag 22 Excursie Kennemerstrand 25 juni	Joke
Pag 23 Meerzicht bergen en go-en in juli	91 452 Fred
Pag 24 Verslag van monitoring km-vak Oosterheem	97 453 Tilly, Marjan
Pag 25 De zesde ronde van 2022	90 453 Fred
Pag 26 De randen van de Zoetermeerse plas	94 455 Tilly, Fred
Pag 27 Km 89-451 en km-hok 90-451 langs de A12	Fred
Pag 28 Verslag van monitoring 14 juli in Oosterheem	97-453 Tilly
Pag 29 Excursie Meije 23 juli 2022	Tilly, Fred
Pag 31 De zevende ronde van 2022	90 453 Fred
Pag 32 Tussen de Balijhoeve en de Floraplas	91 450 Marja
Pag 33 Meerzicht bergen en go-en in augustus	91 452 Fred
Pag 34 Oosterheem, diverse data	96 453 Joke
Pag 35 Het nieuwe strepen in Zuidbuurt	94 458 Joke, Fred
Pag 36 Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, ons derde bezoek	93 452 Johan
Pag 37 Lansingerland	95 450 Lucas
Pag 38 Verslag van monitoring 29 augustus in Oosterheem	97 453 Tilly
Pag 39 Stadsplantendag in Centrum Zoetermeer	93 452 Peter, Johan
Pag 41 Meerzicht bergen en go-en in september	91 452 Fred
Pag 42 De achtste ronde van 2022	90 453 Fred
Pag 43 Herfst in het van Tuyllpark en op bedrijventerrein Brinkhage	95 451 Tilly
Pag 44 Het Zoetermeerse deel van km-hok	92 449 Fred, Johan
Pag 45 Meerzicht bergen en go-en in oktober	91 452 Fred
Pag 46 De negende ronde van 2022	90 453 Fred
Pag 47 Verslag 12 oktober monitoring in Oosterheem	97 453 Tilly
Pag 48 Meerzicht bergen en go-en in november	91 452 Fred
Pag 49 De tiende ronde van 2022	90 453 Fred
Pag 50 Varens in de Bali op zaterdag 3 december 2022	Anne
Pag 51 De elfde ronde van 2022	90 453 Fred
Pag 52 Resultaten Eindejaars Plantenjacht 2022 (samenstelling en lay-out Fred)	Fred, Johan

De maandelijkse reeks wordt voortgezet km hok 90 453

Fred

De N3MP richting het noorden (Fred)

De zevende januari, vier graden, wind en wat zon en er lopen twee grijze heren in dikke jassen naar de grond te staren, bukken af en toe of zakken op één knie om een fotootje te maken. Ja, inderdaad het zijn Henk en Fred die hun maandelijkse rondje maken door het N3MP gebied. In april 2021 begonnen en dat wordt nu dit jaar voortgezet.

Rozet Speerdistel (Fred)

in deze maand te inventariseren en leerzaam omdat je de aandacht meer aan de rozetjes en dergelijke moet geven. En koud was het ook wel. Als er geen ijs en sneeuw is lopen we hier begin februari weer

De meeste plantjes van de 32 soorten die we op zeker determineerden staan er in rozet vorm of zijn heel klein. Het plas-dras gedeelte van de polder staat nu volledig onder water dus daar valt geen eer aan te behalen. Hier en daar staan nog wel bloeiende planten van de Reukeloze kamille, Herik en Klein kruiskruid. Soorten die je bijna het hele jaar door in bloei kan zien staan. Het was een aparte belevenis om

De Reukeloze kamille (Fred)

In de miezer ons rondje km hok 90 453

Fred

Zoals we tegen elkaar zeiden we hebben A gezegd dus dan ook B. Door een beetje motregen laten we ons niet weer houden. Na afloop waren we het daar nog steeds over eens maar het was

Heuvelweg net op de
Daar staan grote
en dat worden er
vrolijk gezicht, zelfs in
dat de lente in
met hopelijk wat
hier weer.

het randje want we waren na een uurtje klets en klets nat. Of het door de regen kwam of een storing bij Floron maar de NOVA-app weigerde weer dienst dus nu heb ik de waarnemingen maar ingesproken in de mobiel en die worden later verder weer in de Excel file ingevoerd. De NOVA-app kwam 's

middags weer in de lucht om het zo maar eens te zeggen. Veel bijzondere waarnemingen werden er niet gedaan behalve langs de grens van ons km-hok. plakaten Winterakoniet ieder jaar meer. Een de regen geeft dit toch aan aantocht is. Begin maart mooier weer lopen we

Winter akoniet (Fred)

Mossen en varens en sneeuwkllokjes

Marian

Start op 12-2-'22 om 10.00 uur bij de Natuurtuin in het Westerpark.
Lucas, Kirsten, David en Marian, later kwam Anne erbij. Verslag Marian.

Prachtige zon, ijsrandje langs de waterkant, 5 graden. We genoten van het mooie weer. Met behulp van zoekkaarten mossen en korstmossen van Taco Slagter, 2 loepjes en een waterspuitje, gingen we maar meteen van start bij de Esdoorns op het plein. Als voorbeeld had ik in een loepotje de avond te voren 2 polletjes muurmos ingevocht, die ik al jaren in een papiertje bewaarde na een cursus bij Taco. Ze waren mooi groen en toonden aan dat mos water op kan nemen door de celwanden, er zijn geen wortels aanwezig. Ik liet dat ook bij mos aan de droge kant van de boom zien.

De mossen die we met enige zekerheid op naam konden brengen waren: Groot dooiermos, Gewoon schildmos, Fijn laddermos, Gewoon haarmos, Melig takmos, Kopjesbekermos zonder kopjes, Knikmos en op een boom vlak bij de molens een mos dat op Vliegenstrontjes mos leek (zie afb.), maar het zeker niet was. Wittige ondergrond met piepkleine zwarte stipjes, maar heel lang over de plooiën van de schors verdeeld.

Vreemde korstmoss-uitsnede (Marjan)

Sneeuwkllokje (Marjan)

Bij de veenplas in de buurt stond een mooie groene varen dat een Kamvaren zou kunnen zijn..... Verder troffen we Tongvaren, Eikvaren en Wijfjesvaren aan. De Lenteklokjes bloeiden en de Dag koekoeksbloem en natuurlijk de Madeliefjes, we keken ook naar de mannelijke en vrouwelijke bloeiwijze van de Hazelaar. We 'knabbelden' aan de kleine botteltjes van de doornloze roos (weet Johan de naam misschien?) Ze waren heel zoet geworden door de vrieskou. Toen op zoek naar de sneeuwkllokjes, ze staan echt in volle bloei, op de hoek in het gras bij de ingang Natuurtuin en wat verderop bij het kruidachtige bloemenveld. Ze waren van dezelfde soort, tamelijk hoog, met een mooie groene tekening in en op de rokjes. Ik noem het altijd 'boeren' sneeuwkllokjes, je ziet ze bij alle oude windsingels en bij de boerderijen in de omgeving.

Meerzicht bergen en go-en km hok 91 452

Fred

Na in januari en februari een tweetal rondes te hebben gelopen om de route vast te stellen in mijn km-hok van dit jaar nu de eerste echte van de maandelijkse rondes.

De route gaat door de wijk via groenstroken en gangetjes tussen de huizen en een klein deel door de grensstrook Westerpark-Meerzicht Naar ik hoop gaat dit een goede indruk geven van dit hok. Tusseliggende gedeelten van de wijk doe ik ad hoc als het zo uitkomt maar de route loop ik eenmaal per maand.

Stormschade (Fred)

je eigenlijk het gehele jaar Herik, maar dan heb je Overduidelijke rozetten en genoteerd. Daar op mijn tijdelijke vorm het ook Obsmap gebruikt om de

Wilg met steun (Fred)

Door de drie stormen die we eind februari gehad hebben is er flink wat schade ontstaan in Zoetermeer zo ook in het

Westerpark. Verderop langs het water staan oude knotwilgen waarvan er één van binnenuit al begonnen is om zich zelf met een flinke stam te vervangen. Voor het overige groeit en bloeit er nog niet zoveel deze eerste maart. Hier en daar wat Maagdenpalm, Madeliefje, veel Gewoon speenkruid en soms wat Fluitenkruid. Klein Kruiskruid zie door even als hier en daar wat alles wat bloeit wel gehad. opkomende planten zijn ook alvast mobiel het programma in zijn heeft laten afweten dit keer maar scores vast te leggen. De GPS hield

me binnen de grenzen van het km-hok. Eind maart hoopt men de nieuwe NOVA onder een andere naam uit te brengen. Dat zou prettig zijn'.

Maagdenpalm (Fred)

Gewoon speenkruid (Fred)

De derde ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

Tja. Men zegt nieuwe ronde nieuwe kansen maar dat viel een beetje tegen op onze derde ronde van dit jaar. Het weer was prima maar het aantal te inventariseren planten viel wat tegen ten op zichte van de vorige maal. Natuurlijk wierpen we ons met vol enthousiasme op de rozetten van

Rozetten zijn er overal te zien (Fred)

de Slipbladige ooievaarsbek en andere soorten. En ja Obsidentify en Plantned bevestigden het vermoeden van bijv. de Slipbladige ooievaarsbek. Klein hoefblad en Madeliefje waren overal te zien en soms nog een enkele overblijfsel van de Reukeloze kamille maar dat was het dan wel wat bloeiende planten betreft. Bij het water vonden we nog de eerste uitlopers van de Beekpunge en een Vergeet-mij-nietje die we nu nog niet konden benoemen. Totaal konden we zo'n 26 soorten noteren. Ervaringen van vorig jaar van "het zal die wel wezen" laten we achterwege. Daar we ook een beetje vogelaar zijn konden we het niet nalaten om onze aandacht ook op de vogels te

richten, de eerste Grutto's van dit jaar, een enkele Pijlstaart en nog Wintertalingen warmden ons weer wat op.

Na ruim anderhalf uur waren we weer bij de fietsen.

Klein hoefblad (Fred)

Grutto (Fred)

Pijlstaart (Fred)

Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, ons eerste bezoek

Tilly en Johan

24 maart was een warme, zonovergoten voorjaarsdag. Het door ons geadopteerde KM-hok 93 452 is een vierkante kilometer waar de grote diversiteit aan Zoetermeerse groeiplaatsen voor de wilde flora samen komt. Het gaat om een deel van het oude Dorp, het stenen Stadshart, delen van het randstadrailsysteem en het stelsel van oude veenweteringen, laagbouw uit de jaren '80 en gestapelde bouw met veel ruimte voor parkeren. En tot onze verrassing troffen we zelfs een overgroeide ruïne aan, aan de voet van de Delftse wallenwetering.

Bosaneem (Tilly)

Dit jaar was het weer een "ouderwets" vroeg voorjaar waaraan we de laatste 20 jaar gewend zijn geraakt. Naast de gebruikelijke voorjaarsbloeiers hebben we een aantal stinsenplanten waargenomen waaronder: grote groeiplaatsen van Vingerhelmbloem (*Corydalis solida*) en Winterakoniet (*Eranthis hyemalis*). Verder Maarts viooltje (*Viola odorata*), Bosaneem (*Anemone nemorosa*), Groot en Gewoon sneeuwklolkje

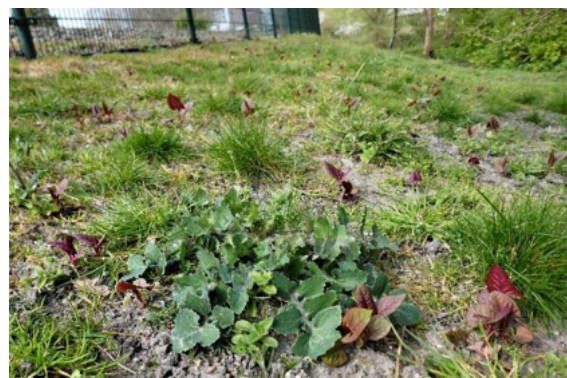

Vroeg havikskruid (Tilly)

Galanthus elwesii en *nivalis*), Blauwe druifjes (*Muscari botryoides*), Italiaanse (*Arum italicum*) en voor de verandering ook weer eens Gevlekte aronskelk (*Arum maculatum*). De laatste soort zien we tegenwoordig steeds minder vaak, wij vonden de planten tussen de bodembedekkers in de berm van de Engelandlaan!

In het laagbouwwijkje troffen we opvallend vaak enorme pollen Hangende zegge (*Carex pendula*) aan. Van deze soort wordt tegenwoordig een

tuinondersoort onderscheiden, de subsp. *agastachys*. Deze ondersoort is te onderscheiden van de wilde ondersoort (subsp. *pendula*) door de vorm van de nootjes, maar er bestaan blijkbaar ook tussenvormen wat determinatie er niet gemakkelijker op maakt. Dé ontdekking van deze eerste ronde was echter het Vroeg havikskruid (*Hieracium similitum*) dat we op twee verschillende plekken hebben waargenomen. Deze soort met zijn karakteristiek gevlekt blad kende sinds 2017 slechts één groeiplaats in Zoetermeer in de wijk Rokkeveen. Ook daar is hij ook dit jaar weer waargenomen.

Japanse duizendknoop (Tilly)

Tot slot viel een enorme groeiplaats van Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*) in de berm van de Randstadrail op.

Deze eerste ronde heeft 78 soorten opgeleverd, wij zijn benieuwd naar de volgende rondes.

Restanten van de Floriade 1992

Tilly

Op zaterdag 2 april 2022 om 10.00 uur ontmoetten Anne, David, Johan, Lucas en ik elkaar bij de Balijhoeve voor onze eerste inventarisatie van 2022. We hebben ons enigszins geconcentreerd op de omgeving van de Floraplas, één van de overblijfselen van de Floriade die hier precies 30 jaar geleden plaats vond. Het grootste deel van het voormalige Floriadeterrein is na 1992 bebouwd. Wat onbebouwd bleef zijn: de poldertuinen (nu Libellereservaat), stadsboerderij De Balijhoeve, het Floriadepark met bijbehorende plas en een deel van het Balijbos. Van het km-hok van vandaag ligt de grootste helft buiten Zoetermeer. Het was koud, ca 6 graden met een stevige wind, maar gelukkig liet ook de zon zich zien.

Het groepje (Fred)

We zijn gestart op het ronde eiland in de Floraplas. Rondom het eiland in het water bevinden zich boomeilanden waarop de jaren na de Floriade visdiefjes hebben gebroed. Langs het water stonden prachtig bloeiende Dotterbloemen. Verspreid in de flauwe taluds vielen de vele Kievitsbloemen op, de meeste waren paars, maar er stonden ook opvallend vaak witte exemplaren, verder enkele

Wilde kievitsbloemen (Tilly)

pinksterbloemen in bloei. Deze Kievitsbloemen zijn ongetwijfeld verwilderd vanuit aanplant uit begin jaren '90 toen de Floriade werd voorbereid. Een ander deel van het grasland was bezaaid met forse molshopen. Bij de bosjes vonden we bosrandsoorten als Look zonder look en Fluitenkruid. Een enkele Scherpe boterbloem en enkele grassen stonden al in bloei. Bij een wilgenopstand (griend) stond Echte valeriaan en een bloeiend boompje waarvan de Identify-app steeds aangaf dat het een appelboompje betrof. Aan de andere kant van de brug was een grote plek met Groot

hoeftblad te zien. Daarna liepen we langs de buitenkant van de (ronde) plas, waar ten tijde van het Waterplan visplekken zijn aangelegd. Halverwege zijn we het bos ingelopen. Leuke soorten in het bos waren: Italiaanse Aronskelk en grote plekken met Daslook en Basterdhyacint. De rozetten van Groot heksenkruid waren ook alweer zichtbaar en in een sloot stond Holpijp. De grote horsten die we op meerdere plekken zagen waren waarschijnlijk van Pluimzegge. Een boom met bloeiende takken, hangend over de sloot bleek een Fladder- of Steeliep te zijn. De suggestie van David bleek juist.

Fladder- of Steeliep (Tilly)

Eenmaal weer terug in de bewoonde wereld vonden we tussen de huizen onder ander Klimop-ereprijs, Zandhoornbloem, Vroegeling, Gehoornde klaverzuring en Kruipklokje.

Na ruim 2 uur (en een klein beetje) waren we inmiddels vernikkeld van de kou en stond de teller op 64 soorten.

De vierde ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

Op 5 april 2022 was het rondje Van Henk en Fred gepland en zo gebeurde het ook. De sneeuw was al een paar dagen verdwenen Het zou niet regenen volgens de buienradar en op een paar spatjes na was dat ook zo dus we konden op pad. Gewapend met de nieuwe Floron app “Vera“

Groot hoeblad (Fred)

kunnen we de planten makkelijk noteren en de app werkt goed. Al gauw hadden we de bekende soorten tot aan het tunneltje in de mobiel staan en we werden verrast door een nogal groot uitgevallen Groot hoeblad. Het standaard waterflesje (22 cm) van Henk staat op de foto naast de plant. Zo te zien doet de bloemaar echt zijn naam eer aan. Groot hoeblad. Veel voorjaarsbloeiers laten nog op zich wachten maar Madeliefje, Gewoon speenkruid, Fluitenkruid, Klein kruiskruid en de twee soorten dovenetel, de paarse en de witte, Klimop en Grote ereprijs stonden volop in bloei. Maar dit was allemaal in het redelijk beschutte deel. Op de open vlakte van de Nieuwe driemanspolder, na het tunneltje, was het een ander verhaal. Hier stond nog weinig in bloei. Er stond een windkracht van, volgens ons, zo'n windkracht 5 à 6 hetgeen de foto, naar ik hoop, duidelijk laat zien. Aan vogels was er nu niet veel te zien terwijl ik de week hiervoor op deze plek nog

Kemphanen en Bonte strandlopers gezien heb. Sommige rozetten konden we nog niet op naam brengen maar Pitrus en Zeegroene rus zijn altijd wel te herkennen. Zo ook de rozetjes van Harig wilgenroosje en Scherpe boterbloem. Uitgewaaid waren we na anderhalf uur weer bij de fietsen. Tot de volgende keer in mei.

Windkracht 5 à 6 in de N3MP (Fred)

Rondom station Lansingerland (kilometerhok 95,450)

Lucas en Anne

Op deze vrij warme namiddag (16 april) fietsten Anne en Lucas naar station Lansingerland om daar onze fietsen te stallen. Daarna liepen wij door het gras naast het station en zagen al snel een Hopklaver, Witte dovennetel, Klein kruiskruid, Reukloze kamille. Ook herkenden we IJle Dravik.

Nadat we naast het station tot aan de dijk hadden gekeken, waar we onder andere Meidoorn zagen, zijn we via het water teruggelopen naar de weg, en daar vonden we Glad walstro. Daarna keken we nog voor een bedrijfspand, maar daar vonden we niet zoveel nieuws meer.

Daarna besloten we naar de overkant van de snelweg te gaan via het station. Bovenop het station zagen wij ook veel mooie planten. Wij zagen Brem, Margriet, en ook nog Beemdkroon en Wondklaver, die vonden we heel bijzonder. Maar die zal daar waarschijnlijk wel ingezaaid zijn.

Wondklaver (Lucas)

Kilometerhok in Rokkeveen: 92,449, startpunt kruispunt Natuursteenlaan- Juweellaan

Anne en Lucas

Het was koud op deze 3^e mei en het regende af en toe. We (Joke, Tilly, Marian, Lucas en Anne) liepen langs de stoepwand bij de schapen, en toen de woonwijk in. Daar zagen we een ingesneden dovenetel in een perkje. We kregen wat vragen van een bewoonster toen we de muurleeuwenbekken aan het inventariseren waren, omdat een muur er behoorlijk vol mee stond. Daarna liepen we langs een bewoonster die het interessant vond dat wij iets zagen wat we mee konden tellen.

We zagen in een steegje veel stoeplantjes. Later liepen we langs het fietspad waar allemaal wilgen staan. Daar zagen we onder andere Glad Walstro. Ook ontdekte Marian een Vogelmelk in de heg naast het fietspad.

Rokkeveen (Anne)

We hebben veel moeite gedaan om de 80 soorten te halen. We ontdekten toen dat we Riet nog niet hadden genoteerd. Uiteindelijk eindigden we met 82 soorten.

Verslag 11 april in km-hok 97-453 in Oosterheem

Tilly

Samen met Marian zijn we op 11 april begonnen met de eerste inventarisatie van dit km-hok in Oosterheem. Het was een zonnige dag met een frisse wind, ca 10 graden. We zijn gestart op het parkeerterrein aan de Berkelstroom en hebben een klein rondje gemaakt.

Begin maart heb ik nog een rondje gefietst op zoek naar sneeuwkllokjes. Ik heb er geen een gezien of gevonden. Langs de Oostkade stonden narcissen in bloei en in de bermen bloeiden volop krokusjes in allerlei kleuren. We hebben eerst de grasranden bij de hagen van het parkeerterrein bekeken en vonden o.a. naast Kleine veldkers, Grote ereprijs, ook Hoenderbeet, Glad walstro en Gewone veldsla.

Daarna zijn we het wijkje ingegaan waar de huizen en tuinen omzoomd zijn, dus aan drie kanten in een U-vorm, met gazen hekwerken op wallen met daarop inheemse groen. Daaronder groeiden tot onze verassing diverse leuke soorten. Waarschijnlijk is na de aanplant van inheemse struiken

Glanzige ooievaarsbek (Tilly)

Muurzeepkruid (Tilly)

ingezaaid met een of ander mengsel en of zijn het middels uit tuinen ontsnapte planten. We hebben daarvan een zo'n U-vorm bekeken.

In het eerste stuk vonden we op een of meerdere wikkesoorten die we nog niet thuis konden brengen. Verder op de hoek zagen we Prikneus, stengels van Prachtklokje, Wit vetkruid. Al lopend vonden we ook Kleine en Grote maagdenpalm en een Pimpernel. Bollen zoals narcissen en Blauwe druifjes staan er. Aan de andere kant van de straat stond net buiten een voortuin een mooi exemplaar van Glanzige ooievaarsbek.

Vlinders fladderden er rond. In een kaal, maar een zonnig stukje wal zagen we, volgens mij, grasbijen vliegen. Diverse grassoorten hebben we gezien, zoals een hele strook met Roodzwenkgras.

Op de andere hoek kwamen we bij een plantje met nog maar enkele roze bloemen, het leek op een anjerachtige. Marian vond het lijken op Zeepkruid. Met hulp van de Heukels kwamen we erachter dat het Muurzeepkruid is. Een leuke vondst, de vondst van de dag, vind ik.

Dankzij Marian en haar tuinplantenkennis, zagen we in dat zelfde stukje ook Goudaardbei staan.

We zijn de Berkelstroom overgestoken en richting de Oostkade gelopen, over een grasveld waar o.a. Zilverschoon, Zachte ooievaarsbek en Vroegeling stond.

Op de Oostkade was Speenkruid nog te zien. Verder stond er Raapzaad, Fluitenkruid, Grote Vossenstaart, Scherpe boterbloem en een Speerdistel.

Terug op het parkeerterrein vonden we nog Zandmuur, Zandhoornbloem en Kransmuur.

Op weg naar huis ben ik nog door een straat gelopen richting de Wadi en heb nog een aantal soorten gestreept.

Kransmuur (Tilly)

Meerzicht bergen en go-en km hok 91 452 in april

Fred

Ha, eindelijk is de lente daar. Op deze mooie dag, de dertiende april, maakte ik een inventarisatie rondje door mijn wijk. In het voorjaar is de eerste gang altijd naar een graslandje met fruitbomen aan de Valenberg waar ons inmiddels overleden lid Evelien van de Berg, jaren

Gulden boterbloem (Fred)

geleden de Gulden boterbloem had ontdekt. Op nog geen 50 meter van haar huis staan de boterbloemen in volle bloei tussen de bomen en struiken. Zo zijn ze beschermd tegen het regelmatig maaien van deze tussen de woningen gelegen thema veldjes. Iets wat nauwelijks nog bekend is. Bij het opzetten van deze wijk werd er een berkenveldje, een fruitbomenveldje en een hagenveldje aangelegd opgesierd(?) met een uit witte palen bestaand kunstwerk. De eerste twee zijn nog steeds intact en de palen ook. Ik vervolgde de wandeling die regelmatig werd onderbroken met het intikken van plantennamen in de VERA-app. Na een stuk wijk waar veel planten soorten staan gaat de route door

een strook Westerpark grenzend aan de wijk. Lijdend onder de stank van de vele hondenuitwerpselen in deze strook, zeker in drogere perioden, wordt de wandeling vervolgd.

Dotterbloem (Fred)

Hier staan opvallend minder verschillende soorten. Maar daar staat dan wel weer de Daslook. En komen hier over een maandje de orchideeën. Bij de waterkanten en in de drassige stukken staan de dotterbloemen en pinksterbloemen volop in bloei. Een groot verschil met een inventarisatie in 1989 ten tijde van het AA-project (Attractieve Aandacht soorten), een inventarisatie project georganiseerd door Johan Vos van de gemeente Zoetermeer. Er stonden in het Westerpark vrijwel geen Dotterbloemen en waterplanten. Daarna gaat de route weer de wijk in. Moeilijk is het soms om bepaalde soorten niet mee te nemen. Hoe aantrekkelijk ook, maar een plant die duidelijk uit de tuin ontsnapt is wordt niet meegenomen. Genieten is het wel wanneer je door een smal straatje wandelt vol met prachtig bloeiende bomen. Af en toe ergens anders opletten kan geen kwaad. Luister dan naar de heerlijke vogelgeluiden in deze tijd van het jaar. En kijk naar de bloeiende bomen in plaats van naar de grond.

Mooie bloesembomen (Fred)

Pinksterbloem (Fred)

Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, ons tweede bezoek

Tilly en Johan

Op vrijdag 22 april bezochten we “ons” km-hok voor de tweede keer. Dit maal kozen we ervoor om bij het RR-station Centrum West te starten en van daaruit via het tussengebied RR-rail - Voorweg) te lopen. In de oevers stond nog op verschillende plekken de Dotterbloem (*Caltha palustris* subsp. *palustris*) prachtig in bloei. Verder zagen we tal van uitgezaaide bomen en struiken en verrassend, een gigantische Amandelwilg (*Salix trandra*). Dit is één van de struikwilgen die direct herkenbaar is aan de afbladderde bast met het gladde, kaneelkleurige hout daaronder. Verderop troffen we twee Grote keverorchissen (in knop) aan, wellicht meteen de leukste vondst van de dag.

Grote keverorchissen (Tilly)

In een stenen talud verderop langs het fietspad onder de spoorlijn een net ontluikend gras dat bij nadere bestudering toch weer gewoon Veldbeemdgras (*Poa pratensis* subsp. *pratensis*) bleek te zijn. Vooral in deze tijd van het jaar vind je dit gras veelvuldig tussen de verharding, vaak ook aan de voet van lantaarnpalen. We zijn nog altijd op zoek naar bewijs dat ook het Berijpt beemdgras (subsp. *irrigata*), de meest stedelijke ondersoort van Veldbeemd, voorkomt in Zoetermeer.

Duinvogelmuur in het gazon en close up (Tilly en Johan)

Bij het appartementencomplex voor ouderen troffen we veel Muurfijnstraal (*Erigeron karvinskianus*) aan dat hier en daar al in bloei kwam. In dat gebied ook een op het oog zielig type Vogelmuur. In 1996 wees Joop Mourik (Floron-districtscoördinator indertijd) ons op een verzameling bleekgele onooglijke plantjes in het gazongras van een berm in de wijk Palenstein. Het ging om Duinvogelmuur (*Stellaria apetala*). Vervolgens hebben we door de jaren heen deze soort systematisch over het hoofd gezien en daarna nog maar twee keer gestreept. Ton Denters meldt dat

Duinvogelmuur (de oude naam: Bleke vogelmuur lijkt beter passend) in kale delen van gazons, bermen en om boomvoeten algemeen voorkomt in de periode maart – mei. Daarna verdwijnt het plantje weer van het toneel.

Tot slot willen we nog wijzen op een uiterst merkwaardige paardenstaat die onze aandacht trok. Het betrof een 1.00 – 1.50 m. hoge plant die in een kier tussen de tegels en een appartement stond. Het materiaal dat ik heb meegenomen werd door Joop Mourik direct als Schaafstro herkend. Wat mijzelf betreft kende ik de soort in deze vorm (met holle stengels) niet. De Heukels' flora onderscheidt 4 ondersoorten waaronder een exoot die wel 2,5 m. hoog kan worden. Of die variëteit ook hier in Nederland verhandeld wordt weet ik niet. Na deze ronde staat onze soortenteller op 135. Op naar de volgende.

Schaafstro (Tilly)

KNNV Zoetermeer 2022

Oosterheem, hok 96-453

Joke

Basterdhyacint (Joke)

Marja en ik gaan ons dit jaar buigen over km-hok 96-453. De eerste keer dat we er gingen kijken was op 3 maart, we wilden even rondfietsen om sneeuwkllokjes en andere voorjaarsbolletjes te zoeken. Dat viel tegen, het lijkt een heel saai hok. We vonden alleen sneeuwkllokjes langs de Zegwaartseweg bij een oude boerderij. Verder zijn in de wijk wel krokussen aangeplant, zowel de Boerenkrokus als de Bonte krokus. Op 23 april gingen we weer. Een beetje frisse ochtend, maar we hebben al veel warme dagen gehad en de natuur is vroeg. Er stonden al verschillende grassen te bloeien, en zelfs de Margrietten lieten hun bloemen al. We zijn centraal in het hok begonnen, vanaf halte Willem Dreeslaan, en we hebben vooral in de berm gekeken. Hier waren verschillende hyacintjes ingeplant, de Oosterse sterhyacint en de Basterdhyacint. De Oosterse sterhyacint (*Scilla siberica*) heeft geknikte bloemen i.t.t. de Vroege sterhyacint. De Basterdhyacint (*Hyacinthoides x massartiana*) heeft niet zoveel bloemen als die je

meestal in tuinen ziet en die gewoon 'Hyacint' heet in de Heukels, en de bloemdekbladen zijn niet vergroeid. Met dank aan Heukels en Eggelte.

Leuke vondsten vond ik: Duivenkervel, Vogelmelk, Reukgras, Duist en Winterpostelein. De eerste drie heten dan wel 'gewone..' maar ik vind ze altijd bijzonder om te vinden. Onze determinatievaardigheden hebben we behalve op de hyacinten, ook geoefend op het vergeet-mij-nietje (akker), ereprijs (grote en klimop) en oievaarsbek (zachte).

Winterpostelein
(Joke)

Gewone duivenkervel (Joke)

Verslag 2 mei in km-hok 97-453 in Oosterheem

Tilly

Het was een zonnige dag, ca 15 graden. Marian en ik zijn weer gestart op de Berkelstroom. We hebben vrijwel dezelfde route gelopen.

De wikkes die we de vorige keer zagen, bleek Vergeten wikke te zijn. Dichtbij het Prachtklokje op het eerste hoekpunt van de wal staan nu ook een paar plantjes van Glanzige ooievaarsbek.

Verderop stond de Pimpernel volop in bloei. Deze had groenachtige bloemdekblaadjes en het is dus volgens Heukels geen Grote pimpernel. Vermoedelijk is het een Moespimpernel, maar dat weten we pas zeker als we de zaadjes van de plant hebben gezien.

Waar we de vorige keer een paar planten Muurzeepkruid hebben gevonden, staat de hele kant nu vol mee, volop in bloei en prachtig om te zien.

Rozetten .Brede of Rietorchis (Tilly)

Lopend richting de Oostkade vonden we op het grasveld

Gewone reigersbek en tussen de tegels Liggende vetmuur. Volgens Heukels is de wortelrozet tijdens de bloei aanwezig en groen. Onder de struiken vonden we Winterpostelein. De Oostkade was geel van Raapzaad en op het parkeerterrein vonden we Langbaardgras. Daarna zijn we naar de wadi gefietst en hebben daar nog rond gekeken. De wadi stond helemaal droog. We zagen onder ander Reukgras, Gewone engelwortel, Rode klaver, Smeerwortel, Ratelaar en heleboel rozetten van een orchidee (met open vlekjes).

Moespimpernel ? (Tilly)

Bloemen linten langs de kades (Tiily)

Hondenpoepollen, Meerzicht bergen en go-en in mei km hok 91 452

Fred

Alweer Mei dus tijd voor het maandelijks ronde door de Bergen en go-en buurt van Meerzicht. Mooi om de opvallende verschillen te zien met een maand geleden. De bloesembomen zijn uitgebloeid maar de Paardenkastanjes staan in volle bloei. Overal zie je dat de kale stukken grond nu bezet zijn door wilde planten.

Paardenkastanje (Fred)

In deze wijk zijn er opvallend veel stroken die onder de noemer adoptiegroen vallen dus daar kan je aannemen dat bijna alles is aangeplant, tenzij het echt "onkruid" is

Daslook (Fred)

zoals de Tuinwolfsmelk etc. Niets is

minder waar want er wordt gelukkig opvallend weinig onkruid gewied. Andere soorten die op aanvoer vanuit tuincentra wijzen noteer ik daar niet maar de overige wel.

Op de meest vreemde plaatsen kom je in de berm en tussen de struiken Daslook tegen in grote pollen, net als de Vogelmelk met zijn fraaie witte sterbloemen. De Daslook neemt hand

overhand toe in de wijk en in het Westerpark.

Hondenpoepollen (Fred)

Geel nagelkruid (Fred)

Over pollen gesproken. Die hele forse opvallend donkergroene graspollen in de grasvelden werden jaren geleden al door ons hondenpoepollen genoemd vanwege de plaatselijke overbemesting,

Het is mooi om te zien dat Geel nagelkruid soms hele muren bedekt en dat Raapzaad hele berm en opvrolijkt.

En in de bosstrook van dit km-

hok aan de zijde van de A12 staan de Basterd hyacinten en Zomerklokjes langs het water nu in volle bloei.

Er is buiten weer veel te zien.

Witte Basterd hyacinten (Fred)

De vijfde ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

De 12^e mei in het 's middags mooi weer en Henk en Fred lopen weer hun rondje N3MP. Het is al weken droog, behalve de afgelopen nacht een kleine regenbui. In de N3MP kan je dan ook bijna een spijker in de grond slaan zo droog is de grond. Nabij het punt van start bij de Bowlingbaan in het Westerpark merk je niets van de droge periode. Alles staat er fris bij en de planten zijn groot. Forse Scherpe boterbloemen, Margrietten en nog meer. Maar net als de vorige malen is het verschil met het gebied aan de andere kant van de Leidschendammerweg groot. Zodra je het fietspad passeert is de planten groei duidelijk minder divers.

Maar eerst een vraagstukje met de naam van de Vergeten wikke oplossen en dat kon thuis met de PC. Opzoeken in de aloude oecologische Flora van jaren her in boekvorm leverde de naam Smalle wikke of Smalbladige wikke op. De nu benoemde Vergeten wikke heet volgens de verspreidingsatlas ook Voederwikke of Smalle wikke. Zoek je verder op internet dan zijn er wel degelijk subtiele verschillen tussen deze

Vergeten wikke (Fred)

Voor de zekerheid soms Obsidentify of Plantnet (Fred)

specialiteit, is zo'n hulp wel handig. Het leverde ons de naam IJle dravik op. De twijfel in dit geval was Zachte of IJle dravik. Als je ze naast elkaar ziet duidelijk een verschil maar alleen staand toch nog weer lastig (voor ons)

wikkes. Maar we laten het maar bij Vergeten wikke . Afstamming van het oude cultuurgewas.

Soms voor het leuke soms ter bevestiging gebruiken we Obsidentify of Plantnet bij het verifiëren van een determinatie met als aanvulling een flora. Dit vergt veel knielwerk. Dat is Henk zijn gedeelte. Mijn taak is het registreren van de vondsten in de Vera-app. Bij fel zonlicht net als het knielen niet altijd even makkelijk.

IJle dravik (Fred)

De route voert ons altijd naar het talud van de omdijking van de waterplassen van de waterberging. Veel soorten kom je daar niet tegen. Het is gort droog en alleen Kruipende boterbloem valt echt op met zijn prachtige gele bloemen. Boven op het dijke zoeken we altijd met de kijker naar vogels. Prachtig toch dat je in het Zoetermeerse nu Oeverlopers, Tureluurs, Scholekster, Kluten en een kempaanvrouwtje zo makkelijk kan zien. Met de speciale water en moerasplanten zoals goudknopje en moeraszuring die er straks misschien weer staat wel een aanwinst. Maar dan moet de waterstand wel laag blijven zoals nu. Vooral in het belang van de vele nestelende vogels daar.

Kruipende boterbloem (Fred)

Verslag 2 juni in km-hok 97-453 in Oosterheem

Tilly

Tussen alle verjaardagen en vakanties was het lastig om een gezamenlijke afspraak te maken. Deze keer heb ik de Wadi bezocht, ik had geen idee wanneer het daar gemaaid zou gaan worden.

Kleine ratelaar/harige ratelaar (Tilly)

En het is een goed moment om de orchideeën te kunnen tellen. Het was zonnig en ca 17 graden.

Wadi is een smalle groenstrook die loopt van Aletta Jacobslaan tot aan de Oostkade. Het stelt een droge rivierbedding voor die uitkomt bij het Bentwoud, d.w.z. het komt uit in de wetering langs de Oostkade. In het laatste stukje nl tussen Noordeloosstraat en de Oostkade zie je hoogteverschillen. Tijdens de Stadsvogelcampagne zijn er vogelbosjes aangeplant. Ik heb eerst de grassen gestreept zoals Kroppaar, Zachte dravik, Gestreepte witbol, Engels en Italiaans raaigras en Kamgras. Tussen de grassen op de hogere delen staan massaal Margriet en Scherpe boterbloem en in de lagere delen staan Harige ratelaar en Rietorchis. Verder staan o.a. Gewone hoornbloem, Luzerne, Blaassilene, Rolklaver, Veelkleurig vergeet-mij-nietje en Veldzuring. In deze droge voorjaar/zomer staat de afvoergeul van de Wadi helemaal droog. Ik vond tussen de Harige ratelaar een klein groepje Kleine ratelaar. In de afvoergeul zelf staat Greppelrus en Zeegroene rus.

Tijdens het tellen van de Rietorchis viel mijn oog op een Bijenorchis, ca 5 exemplaren. Van de Rietorchis staan er meer dan 100 exemplaren. Bijna tegen de wetering aan, staand in de afvoergeul, tussen planten zo hoog tot bijna aan mijn schouders zag ik een gras die ik niet thuis kon brengen, waardoor ik in dat stuk een beetje bleef hangen. Een roodpaars bloemetje viel op en jawel, het is Graslathyrus!

Daarna ben ik naar het Heemkanaal gegaan. In de groenstrook voor het grote appartementencomplex Terre Verde tegen de

appartementencomplex Terre Verde (Tilly)

Bleke morgenster (Tilly)

Oostkade stond twee jaar geleden de Bijenorchis massaal. Het hele grasveld was nu al, op een klein plukje na, helemaal gemaaid!

Bij de woningen (Donaustroom) die omzoomd zijn met heesters gekeken of de Pimpernel al zaadjes had. Die waren er wel, maar daar kon ik nog niets mee. Prachtklokje stond in bloei en ik vond ook Bleke morgenster, heel opvallend lichtgeel, met paarse meeldraden en met een steel die naar de bloembodem toe geleidelijk zich verbreed. Op weg naar huis langs het Heemkanaal stond Ruige lathyrus. En als laatste, maar niet in ons hok, stond op een zeer nat stukje langs het

fietspad zomaar Beekpunge.

Al met al heb ik de streeplijst weer kunnen aanvullen met aantal (leuke) soorten.

Meerzicht bergen en go-en in juni

Fred

In deze, voor mij hectische, tijd zijn wandelingen om planten te inventariseren een zegening. Ik heb dan ook, naast een paar andere km-hokken in de buurt, mijn km-hok voor dit jaar deze maand extra uitgebreid bekeken. Daar is juni sowieso altijd een uitnodigende maand voor met de overgang van voorjaar naar zomerboeiers. In een grindtuin hier in de buurt komt al jaren spontaan het Oranje havikskruid op en die heb ik nu maar eens genoteerd. In de smalle strook van het Westerpark, die in dit km-hok ligt,

Oranje havikskruid (Fred)

Brede orchis (Fred)

staan nu de orchideeën in bloei.

Het lijkt erop dat er steeds meer komen terwijl er elders in het park op sommige plaatsen de orchideeën verdwenen lijken te zijn. Een gesprekje met iemand van de firma Glijnis, die het onderhoud al jaren doet en de orchideeën inventariseert, leerde mij dat dat gelegen kan hebben aan verkeerd beheer tot 10 jaar terug. Nu komen de orchideeën op sommige plaatsen weer terug. Maar ja nog een jaar dan is er misschien wel weer een andere beheers firma. De aanbesteding gaat iedere keer voor 5 jaar. Kwestie van centen en samenstelling

van de gemeenteraad en daarmee het college vrees ik. De uitbundig bloeiende gele lissen zorgen voor fraaie oeverbegroeiingen overal daar waar maar water is in dit hok. De lijst met gevonden soorten heeft deze ronde de stand van 117 bereikt en dat brengt het totaal voor dit km-hok voor dit jaar nu op 138. Een duidelijk verschil met het hok van vorig jaar dat alleen in het Westerpark valt. Het is een voor Zoetermeer relatief oude wijk met veel openbaar groen en dat is overal te zien. De wijk, tuinen, uitgebreide groenstroken en de rand strook van een grote diversiteit aan soorten. Ben benieuwd wat er dit jaar nog bij komt aan soorten.

Gele lis (Fred)

Vervolg Oosterheem, km-hok 96 453

Joke

In mei gingen Marja en Joke 2 keer op stap in Oosterheem. We gaan steeds maar 2 uur, en soms komen we dan niet ver, omdat we verdiept zijn in onze boeken, of omdat het gaat regenen.

Gele morgenster (Joke)

We bogen ons over een Gele morgenster, de ondersoort is lastig te bepalen, maar dat hoeft niet persé. De boeken waren ook nodig voor een gewone rolklaver, en de wikkes.

In mei stonden er al veel grassen te bloeien, de Zachte dravik, Kruiptje, Ruw beemdgras, een gras wat daar erg op leek maar niet ruw was. Volgens Tilly zou dit Veldbeemdgras kunnen zijn, voor zover wij dit konden verifiëren in de flora klopt dit (maar wij zijn geen grassenkenners). En een hele grote pol Rietzwenkgras. (ook dit bleek pas later, na de aanwijzing van Tilly dat de bladranden dan heel ruw moesten zijn, klopte!)

Ik zie op mijn lijst vooral heel gewone soorten staan. Maar soms zijn die verrassend mooi!

We eindigden 12 mei in een klein stukje Bentwoud wat in ons hok valt, en daar werden we verrast door mooie Riet- (of Brede) orchissen! Vanwege dreigend onweer moesten we stoppen, we besloten een week later op die plek te beginnen (helaas kwam ik toch niet droog thuis). Langs het water in het puntje Bentwoud staan veel orchissen, en Valse voszegge, Harige ratelaar, Waterbies, en Ruwe bies. Ook leuk was het Oranje havikskruid.

Rietorchis (Joke)

In het bos konden we ook enkele struiken en bomen toevoegen aan onze lijst. We eindigden in de regen, in de auto, met een paar stoeplantjes. Die gaan we ook een keer uitgebreid zoeken, besloten we.

De volgende sessie (9 juni) had ik (Joke) echter het idee om op zoek te gaan naar de Bijenorchis, die nu in bloei staat. Elders in Oosterheem staan ze, maar zou dat ook in ons hok zo zijn? We begonnen langs de Zegwaartseweg, hier stonden veel Egelskoppen, en ook Kalmoes, wat wij niet zo sterk vonden ruiken, en Blauw glidkruid. Eindelijk fietsten we verder naar de Hugo de Grootlaan, waar we lopend door de berm gingen, en jawel hoor, een Bijenorchis! Dit smaakte naar meer, en we werden niet teleurgesteld, we vonden er nog meer. Toen ik terugfietste naar huis, langs de Willem Dreeslaan, zag ik nog tientallen Bijenorchissen in de berm, het leek wel onkruid. De hoogte van deze planten varieerde van bijna heg hoog, tot gemaaid grashoogte. Ons beetje saaie hok (Marja's woorden) valt toch wel mee!

Ik zie op mijn lijst vooral heel gewone soorten staan. Maar soms zijn die verrassend mooi!

We eindigden 12 mei in een klein stukje Bentwoud wat in ons hok valt, en daar werden we verrast door mooie Riet- (of Brede) orchissen! Vanwege dreigend onweer moesten we stoppen, we besloten een week later op die plek te beginnen (helaas kwam ik toch niet droog thuis). Langs het water in het puntje Bentwoud staan veel orchissen, en Valse voszegge, Harige ratelaar, Waterbies, en Ruwe bies. Ook leuk was het Oranje havikskruid.

Rietzwenkgras (Joke)

Valse vossenzegge (Joke)

Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, derde bezoek

Johan Vos

Op donderdag 16 juni bezochten we opnieuw “ons” km-hok. 2022 is wat het weer betreft, tot nu toe een grillig jaar met een periode van grote droogte en warmte gevolgd door buien die in korte tijd veel water lieten vallen. De donderdagochtend dat we hadden afgesproken voor de derde ronde was het warm en in de natuur al volop zomer. Op weg naar de Voorweg kwamen we direct

Watermuur (Johan)

al één van de nieuw ontdekte soorten van vorig jaar tegen: de Donzige klaproos (*Papaver atlanticum*). Bij de Voorweg aangekomen troffen we daar een aantal merkwaardige soorten aan waaronder Inkarnaatklaver (*Trifolium incarnatum*) en Baardgras (*Polypogon monspeliensis*). Daarna vervolgden we de nieuwe wandelroute achter het oude dorp langs, richting Delfsewallenwetering. Deze kade was kort daarvoor door Rijnland op veilige hoogte gebracht en bevond zich wat de plantengroei betreft in een pioniersfase. Een mooi moment om vrijwel alle in Zoetermeer voorkomende ganzenvoeten te leren kennen.

De minst algemene soorten zijn: Rode (*Oxybasis rubra*) en Zeegroene (*Oxybasis glauca*) ganzenvoet, Verder daar ook Watermuur (*Stellaria aquatica*), Gewone hennepnetel (*Galeopsis tetrahit*) en veel hoog opgaande Zwarte mosterd (*Brassica nigra*). In het struweel dat daar de RSR begeleidt vielen de vele insecten op die de schitterend bloeiende Veelbloemige roos (*Rosa multiflora*) bezochten. Wat een enorme insectentrekker is dat!

En dan de Delftsewallenwetering (westzijde), ook daar was de oever verstoord door de uitgevoerde werkzaamheden. We troffen er Moerasvergeet-mij-nietje (*Myosotis scorpioides subsp. scorpioides*), Gele (*Rorippa amphibia*) en Slanke waterkers (*Nasturtium microphyllum*) en veel Blaartrekkende boterbloem (*Ranunculus sceleratus*). Aan de overkant van de Oranjelaan verbaasden we ons over de oever met een totaal afwijkende plantengroei. Hier vonden we een lint oeverplanten met Scherpe zegge (*Carex acuta*) en Bosbies (*Scirpus sylvaticus*). De laatste soort is zowel onbekend

Scherpe zegge (Johan)

Bosbies (Johan)

inde regio als nieuw voor Zoetermeer. Rest ons de vraag wat hier is gebeurd. Om daar achter te komen heb ik collega ecooloog André Kleinwee van de gemeentelijke beheerafdeling gebeld om navraag te doen bij de waterbeheerder. En wat bleek de kade (oever) van de Delftsewallenwetering is versterkt met klei en veen uit het Reeuwijks Plassengebied.

Inmiddels is het hoogzomer en is alweer veel weggemaaid, weggebrand en weg geborsteld. Helaas is het gevolg van de nieuwe mode in het beheer (de eerste meter van de begroeiing langs wandel -, fietspaden en verkeerswegen extra klepelen) dat veel

groeiplaatsen van bijzondere soorten die juist in deze overgangszones goed gedijen, verdwijnen! Na deze derde ronde telt onze lijst inmiddels 242 soorten, eind juli volgt de vierde.

Excursie Kennemerstrand 25 juni

Joke

Met ons vieren (Anne, Lucas, David en ik) reden we vanuit Zoetermeer naar IJmuiden, waar we Johan en Cees troffen, na enige telefoontjes heen en weer. Ook Alie Postma, onze gids, was toen al present. Wij hadden al rondgekeken op het parkeerterrein en (met behulp van onze apps) Sikkelklaver en Kegelsilene gevonden, en tot onze verrassing rietorchissen.

De Kennemerstrand en Kennemermeer vormen is een prachtig nieuw natuurgebied. Tot 1962 was het gebied waar wij liepen nog strand. Dankzij de verlengde pier kwam er steeds meer zand te

Oor silene (Joke)

liggen, zodat het nu een laag duingebied is, met veel natte plekken. Dat levert altijd veel leuk plantensoorten op! Alie wist ook veel over insecten, en kent het gebied op haar duimpje. Ze leidde ons naar

bijzondere soorten zoals de Honingorchis, Moeraswespenorchis en de Groenknolorchis (waar er nu nog maar een paar van staan, vroeger stond het hier heel veel volgens Alie). Voor ons waren alle soorten even bijzonder: Walstrobremraap, Strandduizendguldenkruid, Moeraskartelblad, hele plakaten Teer guichelheil, Stijve en Kleverige ogentroost, Duinaveruit, Oorsilene, en nog veel meer.

Ook hele kleine plantjes, zoals altijd in zo'n duingebied: Geelhartje, Melkkruid, en als allerkleinste: Dwergbloem. Hiervoor moest je echt met je neus op de grond! Ook veel russen en zeggen kwamen voorbij, en ook hierbij hele kleintjes. Ze zouden mij niet

Speurwerk (Joke)

opvallen als ik er alleen zou lopen, behalve natuurlijk het

Veenpluis. Niet echt met je mobieltje te fotograferen: Armbloemige waterbies, Dwergzegge, Moeraszoutgras en Bonte paardenstaart. Deze laatste is natuurlijk familie van de Heermoes. Jammer dat 's middags de raceauto's in Zandvoort gingen rijden, grrr. We zijn best lang blijven hangen en

gunden ons zelfs geen tijd meer voor een terrasje. Ik hoop dat de volgende excursie (naar de Meije) net zo bijzonder wordt!

Honingorchis (Joke)

Veenpluis (Joke)_

Meerzicht bergen en go-en in juli

Fred

Zit je lekker achter in de tuin een krant te lezen en dan ineens het kabaal van motormaaiers. Dan realiseer je je weer dat het maaiseizoen van eind juni begin juli is begonnen. De gemeenteplantsoenen moeten nodig worden opgeschoond. De dag erop mijn juli ronde gelopen in mijn km-hok voor dit jaar en het viel mee.

Nauwkeurig zijn de maaiers niet echt en er blijft genoeg staan,

Opvallend was dit keer dat er langs een pad tussen de huizen een prachtige Duivenkervel in bloei stond. Iets dat ik in dit seizoen niet meer verwacht. Een mooi gezicht is ook de stengel van de Italiaanse aronskelk. Al het blad is verdwenen en de stengel met de bessen staat nog fier overeind. Als de bessen rijp zijn dan wordt de basis van de stengel zacht en valt ie om. Dan begint het verhaal weer op nieuw en in het najaar zie je het mooie blad weer verschijnen.

Duivenkervel (Fred)

Italiaanse aronskelk (Fred)

In deze tijd komen ook de moeilijker soorten (voor mij althans) als de meldes en grassen op tussen de stenen en omgewoelde vlakten. Maar met behulp van de app en daarbij de flora wordt het leven wat makkelijker. Bleek cypergras, Melganzenvoet en Stippelganzenvoet konden worden genoteerd. De volgende keer zal ik wat meer aandacht aan de basterdwederikken schenken want die melden zich ook weer. Vergrootglas mee.

Maar dan heb je ook weer van die gevallen zoals Eendagsbloem. Reuze plant met schitterende bloemen. Langs het voetpad en nergens in een tuin in

de buurt te ontdekken. Het blijkt dat je hem ook nog gewoon op kan geven in de VERA-app dus vooruit dan maar. Maar het blijft voor mij toch een twijfelgeval.

In dit km-hok wordt ook geëxperimenteerd door de beheerder en de gemeente Op het begeleidende bord wordt een en ander toegelicht (zie foto). Het is nu een flink kaal vlak maar dat zal dus spoedig veranderen. Voor nu staat de teller voor dit km-hok op 186 soorten.

ZOETERMEERS BLAD ALS BODEM BOOSTER

Wanneer de blaadjes van de bomen vallen, wanneer HOEK het groen in de Zoetermeerse wijken Buytenwegh en de Leyens weer netjes heeft onderhouden, blijft er groenafval over.

Deze takjes, blad, onkruid en gras verzamelt en verwerkt HOEK tot Bokashi. Dankzij dit speciale fermenteringsproces is het groen geen afval maar een grondstof én wordt het weer als voeding aan de bodem en boom teruggegeven.

In samenwerking met de gemeente Zoetermeer strooien we dit voedingsrijke goedje uit in plantenvakken zoals deze. Zo wordt Zoetermeers blad een rijke bodemverbeteraar!

Meer weten? Scan de QR code of mail naar zoetermeerwest@hoekgroen.nl.

Verslag van monitoring km-vak Oosterheem op maandag 4 juli 2022.

Marian

Tilly en ik startten om 11 uur, het was windstil en ongeveer 20 graden. Deze keer begonnen we langs het Heemkanaal aan de rand van het voet/fietspad. Door onze loepjes, notitieboekjes en plantengids en speurende gang vielen we op. Een medewerker van Vermeulen, die aan het maaien was samen met een collega, sprak ons aan. Hij was heel belangstellend naar wat wij aan het doen waren. Zelf kwam hij uitgebreid met verhalen over het groenbeheer, dat het ook anders

Terra verde (Tilly)

kon en mocht, als de buurtbewoners er maar om vroegen! In het "platte" gras konden bloemrijke stroken en/of bloeiende struiken komen. Voor deze appartementencomplexen zijn grasvelden, met hier en daar een boompje. Twee velden worden elke week kort gemaaid en de buitenste velden vormen hooiland. Hij noemde ook "jumping green", gefaseerd maaien. Een stuk wel en een stuk niet. Hij vond dat hij elke week "insectengehakt" moest maaien, omdat er dan weer heel veel Witte klaver en Kleine leeuwentand stond, waar heel veel insecten op af komen. Maaimachines kunnen hoger afgesteld worden, maar daar ontbreken de technen voor,

je kan niet zomaar een tandje hoger of lager zetten. Hij werkte ook wel in Zoeterwoude, het beheer daar is heel anders. Dat weet ik, daar sport ik altijd, geschoren blokgroen kom je er nauwelijks tegen. Tijdens ons gesprek maaide zijn collega

rustig verder tot het veld klaar was. Langs het pad en later langs het hakselpaadje tussen het riet troffen een massa wilde planten in bloei. De Rietorchis was heel goed verstopt tussen het riet en deed zijn naam eer aan, maar toch telden we er nog ruim 25. (laat) We troffen ook de Zeegroene Rus, binnenin de stengel heeft die een laddertje, Basterdklaver, Kluwenzuring, Heelblaadje, Moeras- andoorn, Ruige lathyrus en zelfs Groot streepzaad. Ook de muurtjes bij de huizen gingen we langs, daar vonden we niet veel. Het hooigrasland leverde meer op. Peen, Duizendblad, Glad walstro, Ridderzuring, Vijfvingerkruid, Penningkruid, Boerenwormkruid.

Bew Gamander (Tilly)

We namen ook nog wat straatjes mee. Bij een afvalbak vonden we een prachtige Venkel, ontsnapt aan de kliko. De woonerven zijn voorzien van walletjes en de tuinen vaak afgewerkt met grit op doek. Het is heel verrassend wat je daar allemaal aantreft.

Tuinkaasjeskruid, Muurpeper, Zwaluw tong, Gamander, een witte Muskuskaasjeskruid, Bezemkruiskruid en Moespimpernel. In mijn notitieboekje kwam ik tot 75 verschillende planten. Tilly, ik heb weer heel veel bijgeleerd door met jou te monitoren.

Aanvulling Tilly

Nadat Marian naar huis is gegaan, ben ik nog even verder gegaan. Het grote veld voor appartement Terre Verde zag er nu mooi uit met o.a. Rolklaver en Glad walstro. Daar vond ik ondanks de maaibeurt van begin juni ca 15 Bijenorchissen en meer dan 30 Rietorchissen. Wbb Echte gamander, deze is zeer zeldzaam, maar is kennelijk ook als tuinplant verkrijgbaar, bij deze houden we het op een tuinplant.

De zesde ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

Weer een maand verder en op weg naar onze startlocatie bij de bowlingbaan zag je al overal onder de grote bomen zoals de plataan dat die door de droogte alweer blad lieten vallen. En bij het inventariseren in het hok was dat ook goed te zien. Keiharde droge kleigrond waar die nog zichtbaar was.

Het maaien was een paar weken geleden alweer begonnen en het is altijd weer verassend hoe snel de natuur zich hier van hersteld. Het talud van de Leidschendammerweg is een grote zee van wilde bloemen zoals Vogelwikke, Rolklaver, Duizendblad, Kleine klaver en de Rode en Witte van deze familie vormen een prachtig tapijt.

Tussen het beton van het tunneltje staat een heel grote pol Heelblaadje. Ook een plaats die je niet direct verwacht. Verderop een meters grote groeiplaats van de Vogelwikke waar de aardhommels zich aan de nectar te goed doen.

Het talud van de Leidschendammerweg (Fred)

Heelblaadjes in beton (Fred)

En dan kom je in het Nieuwe driemanspolder gebied dat toch een beetje het karakter van monocultuur heeft door het inzaaien met dezelfde planten van zulke grote vlakken. Grote vlakken gevuld met o.a. Luzerne en Rode klaver. Gelukkig wordt hier niet alles tegelijk omgemaaid maar blijven er hele stukken nog staan, Dubbelkelk stond weer op de plek van vorig jaar maar je ziet wel dat er een aantal soorten minder aanwezig zijn zoals de Wilde cichorei. Ze staat er nog wel maar minder massaal.

Aan de andere kant van de dijk kom je weer bij het plas dras gedeelte, Dat is nu deels wit gekleurd van de Echte kamille met allemaal plantjes van

zo'n 10 cm hoog. Hazenpootje staat massaal aan beide zijden van de dijk. Daar is ook de Moerasandoorn te vinden. Op de nu droog gevallen vlakte staat het Goudknopje tussen de Blaartrekkende boterbloem. Ridderzuring en Goudzuring geven de vlakte wat kleur. Al met al een ideale omgeving voor veel insecten waar van de Gele kwikstaart ruim geniet.

Gele kwikstaart. (Fred)

De randen van de Zoetermeerse plas (km - hok 94 455)

Tilly en Fred

Op zaterdag 9 juli om 10.00 uur verzamelden leden van de plantenwerkgroep bij het parkeerterrein einde Turfschipkade. Gezien de opkomst hebben we ons opgesplitst in 2 groepjes: het eerste met Fred, Henk, Marja en Peter (uit Delft) en het tweede met Anne, Lucas, Johan en Tilly. Ons groepje nam de westelijke oevers en bermen van de Zoetermeerse plas voor zijn rekening. De anderen het bosje en een stuk van de Meerpolderdijk. Dit hok bestaat voor een grootste deel uit water. Al lopend hebben we een heel veel berm- en oeverplanten genoteerd. Het gras was gemaaid en de oevers stonden er weelderig bij. Daar de voor Zoetermeer veel voorkomende oeverplanten met soorten als Wolfspoot, Grote kattenstaart, Watermunt, Echte valeriaan, Heelblaadjes e.d. Op de eilanden zijn bomen geplant of vervangen, met als merkwaardige bijzonderheid dat er aan de voet van die bomen op diverse plekken circa 1 à 2 m² grond is kaal gemaakt. Die mini-akkertjes zijn vervolgens ingezaaid met een mengsel, van bij-vriendelijke plantensoorten waaronder Phacelia, Vlas, Bolderik, Boekweit Grote klaproos enz.

Herts-munt (Tilly)

Op een van de eilanden vond Johan Herts-munt. Deze bijzondere soort is hier in 2004 voor het eerst aangetroffen en, weliswaar met een enkel exemplaar, nog steeds aanwezig. Verder viel ook de forse Trosdravik op, een Zoetermeerse specialiteit die je in deze tijd van het jaar overal in ruigten kunt aantreffen. Door een Grote familie Knobbelzwaan hebben we de kop van het laatste eilandje maar gelaten voor wat het is. Vlakbij bij de boerderij aan de Meerpolderdijk vonden we tot onze verrassing Wilde bertram, de daar verwachte Krabbenscheer liet het echter afweten.. Tegen 12.00 uur zijn we weer teruggelopen en hebben we geluncht aan een picknicktafel en onze bevindingen uitgewisseld. Daarna zijn de meesten naar huis gegaan maar Johan en ik waren nog niet klaar met dit hok! In de buurt van het gemaal was het grasland voor een deel niet gemaaid. We hebben gekeken of er nog uitgebloeide Rietorchissen te vinden waren maar helaas was dat niet het geval. Daarna hebben we nog even gekeken aan de oostkant van de plas, onder andere aan de bosranden tussen het fietspad en het strand. Daar stond o.a. Brede wespenorchis .

Op het kunstmatige eiland verderop hebben we tussen de basaltstenen naast veel houtige opslag van o.a. Katwilg, Grauwe wilg en Zwarte els ook een Zwarte toorts gezien.

In totaal zijn er door beide groepen 133 soorten gestreept. Het tweede groepje wandelde het kleine broekbos in via het houtsnipperpad waar ieder voorjaar prachtige Behaarde Kelkzwammen, Gele lissen en dotterbloemen te zien zijn. Maar nu

niets van dit alles, In dit jaargetijde valt hier niet zoveel te zien. Brede wespenorchis, Brede en Smalle stekelvarens en nog meer liefhebbers van natte voeten. Veelbloemige roos was nog even aanleiding voor wat discussie. Een klein uitstapje naar de dijk van het boezemwater rond de Meerpolder leverde weer wat andere soorten op. Op het talud van deze bijna het gehele jaar door met schapen beweide dijk vonden we o.a. Timoteegras, Gewone kropbaar en Gewone hoornbloem. In feite de normale grasland soorten, In het water vonden we waterpest. Niet zo'n bijster interessant stukje voor de plantengroep. 46 van de 133 soorten troffen we hier ook aan. Maar de bosrijke omgeving met de vele mossen is wel de moeite waard voor een wandelingetje

Zwarte toorts (Tilly)

Km 89-451 en km-hok 90-451 langs de A12

Fred

Dit jaar staan er op de lijst ook nog twee stukjes km-hok ten noorden van de A12. Dat is het gedeelte van deze hokken dat binnen de grenzen van Zoetermeer valt. Een kleine driehoek van het hok 90-451 valt hier ook onder en ligt in het bos ten zuiden van de A12. Voor het overige zijn de hokken ten zuiden van de A12 gevuld door het Baleibos en heel veel kassengebied. Ik heb me dan ook toegespitst op de strook ten noorden van de A12. Het eerste stuk km-hok van beide hokken (89-451) wordt in beslag genomen door de A12 en het tankstation Knorrenstein. Niet direct stukken waar je je als inventariseerder wilt en kunt vertonen. Wel de bermen van het fietspad en met de bij behorende slotjes. Dat leverde toch nog zo'n 40 soorten op. Daar ik in het verleden als eens met veel bombarie ben weggebonjourd van het golfterrein door de golfveldleiding, vanwege het inventariseren op hun gebied, heb ik die stukken ook maar links laten liggen. Zoeken met de kijker leverde ook niet direct iets bijzonders op. Het tweede stuk, km 90-451, is interessanter. Een stuk ligt weliswaar ook weer in het golfgebied en verderop wordt het ingenomen door de kunstgrasvoetbalvelden maar hier zijn nog aardige stukken met heel wat soorten. Hier kwam ik op ruim 60. Het

Jakobskruiskruid (Fred)

Harig wilgenroosje op 2 standplaatsen (Fred)

gedeelte van km-hok 90-451 wat in het Westerpark ligt heeft een sterk bosachtig karakter waar in het voorjaar nogal wat stinsenplanten voorkomen zoals Oosterse sterhyacint, Boshyacint, diverse sneeuwkllokjes, het Lenteklokje en veel Speenkruid. In de zomer zoals nu zie je heel veel witte puntjes tussen de bomen. Het Groot heksenkruid wat hier nu massaal in bloei staat. Op een niet door activiteiten bezette vlakte is het veel leuker voor de botanist. Hier groeit zo'n beetje alles wat je in de parkweides van het Westerpark kan verwachten. Hier is ook een grote vindplaats van Heksenmelk dat een deel van de vlakte in het voorjaar groen geel kleurt.

Het enige niet bezette stukje (Fred)

Verslag 14 juli in km-hok 97-453 in Oosterheem Tilly

Ik had met Marja afgesproken om in haar km-hok in het Bentwoud naar de Ruwe bies te gaan kijken. Het was mooi weer, we zagen een landkaartje en libellen vliegen. Het was even zoeken waar ruwe bies stond, het stond verscholen tussen het riet. We hebben een plant uit het water getrokken. De wortelstok was een beetje verdikt en niet rafelig en de plant was niet langer dan 1,5 m had een compacte bloeiwijze. We kwamen er niet helemaal uit.

Daarna ben ik mijn km-hok gaan kijken. In een mooi bloeiende wadi met Peen, Knoopkruid en Jacobskruiskruid heb ik Timotee heb kunnen strepen. In een van de straten stond Gevlamde fijnstraal waarvan de vlammetjes nauwelijks te zien waren, het was een vrij kleine plant en de bloemhoofdjes waren dikker dan die van Hoge fijnstraal. Verder vond ik Schapenzuring en Walstroleeuwenbek en Kleine leeuwentand tussen de tegels.

Brede lathyrus (Tilly)

Kleine leeuwentand (Tilly)

Langs het Heemkanaal stond Grote zandkool.

Ook de bermen van de Thomas Morelaan waren kleurrijk en prachtig om te zien. Daar stond ook een grote pluk Brede lathyrus.

Bij de Coloradostroom is nieuwbouw gepland en een aantal huizen zijn net opgeleverd.

Daar vond ik op

hopen grond en in net aangelegde perkjes o.a. Echte en Reukloze kamille, Zwarte mosterd en Grijs mosterd, Kompassla en Kleine majer.

In de oever aan de Oostkade aan Bentwoudse kant staat

Oeverbies.

Een prachtig Bermboeket (Tilly)

Gevlamde fijnstraal (Tilly)

KNNV Zoetermeer 2022

Excursie Meije 23 juli 2022

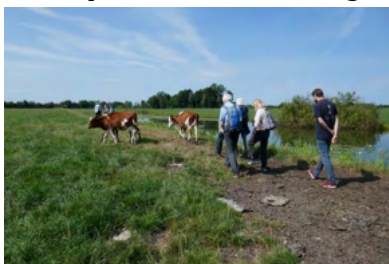
Tilly en Fred

Deze excursie naar de Meije was 2 jaar geleden door Henk geregeld maar kon vanwege corona niet doorgaan. We zijn gestart in het eetcafé de Halve Maan in De Meije. We, dat zijn Henk en Anneke, David, Fred, Jacqueline, Johan, Marian, Marja en ik. De zon scheen en het was tussen 20 en 25 graden, kortom het was heerlijk weer. Onderweg naar de Meije zagen we veel vlaggen aan lantaarnpalen, Nederlandse vlag onderste opgehangen, i.v.m. de boerenprotesten tegen de stikstofplannen.

Marian van Klink, vrijwilligster van Staatsbosbeheer, lichtte het programma toe wat bestaat uit twee onderdelen. Een wandeling door het poldergebied van Zegveld en wandeling in een blauwgraslandje, een natuurgebiedje langs de Meije.

Vooraf vertelde ze een en ander aan de hand van kaartmateriaal en foto's over de (streek en landschaps)historie van dit gebied.

Natuurmonumenten heeft een groot gebied in beheer, Staatsbosbeheer maar een klein gebiedje waarvan het onderhoud i.v.m. kostenbesparing ook door Natuurmomenten uitgevoerd wordt. We reden met de auto naar het centrum van Zegveld en zijn daar onze wandeling gestart. We liepen via de Milandweg naar het Branderpad, dat weer uitkomt op de Rondweg.

Boerenlandpad (Tilly)

Het Branderpad is een oud pad dat vroeger toegang gaf tot een aantal boerderijen die midden in de polder lagen en tegenwoordig langs de Rondweg liggen. We volgden de Rondweg een klein stukje naar het Kievitspad, een boerenlandpad, dat via een bruggetje over een sloot weer uitkomt op de Broekerweg. Dit pad was vroeger de toegangsweg naar de boerderij "Arbeid adelt". En via de Milandweg zijn we weer naar het centrum teruggelopen.

Het was een prachtige wandeling dwars door het poldergebied, Veel water, brede rijk begroeide sloten, laaggelegen weilanden, roodbont jongvee, een geriefhoutbosje en boerderijen. Marian wees ons onder andere op de hier zo karakteristieke engelenramen in de gevels van de boerderijen

Info ; <https://www.groenhartfotografie.nl/cultuurhistorie/boerenbedrijf/engelenramen>

De Hazenkade (naast het café) is een oude weg en is de scheiding tussen provincie Utrecht en Zuid Holland. Het veenriviervtje De Meije viel voor een deel onder Zuid Holland nl de Bodengraafse Meije en andere deel hoort bij Utrecht nl Stichtse Meije.

In De Meije heet de basisschool Milandschool. Miland betekent broekland. Miland was tot 1989 een zelfstandige gemeente met o.a. Zegveld, na 1989 hoort het bij Woerden.

Waar nu de kerk van Zegveld staat, was vroeger het centrum van Zegveld. De eerste kerk is vanaf 1312, de huidige van 1962. Het huidige centrum van Zegveld ligt nu ter hoogte van de Middenweg, de Milandweg en de Molenweg. Deze omgeving was vroeger een netwerk van waterwegen. Dit gebied heeft een waaivormige verkaveling met lange smalle kavels. De ontginning van het gebied is in 12e eeuw

Hollandse vergezichten (Fred)

begonnen. De boerderijen stonden aan de Meije. Om onduidelijke redenen zijn ze verplaatst richting Lage Broek. Deze boerderijen waren alleen bereikbaar via het Branderpad (ophaalbruggen). Tegenwoordig ligt er een rondweg. De oudste boerderij is van 1680.

In 1939 is gestart met de voorbereiding van de ruilverkaveling die vervolgens stil lag als gevolg van de WO2. Uiteindelijk was de ruilverkaveling afgerond in 1969. Er zijn nieuwe boerderijen gebouwd, nieuwe waterwegen en een nieuwe rondweg zijn aangelegd. Met de ruilverkavelingen zijn veel geriefhoutbosjes en pestbosjes verdwenen. We kwamen langs een bewaard gebleven geriefhoutbosje. Dode dieren werden vaak begraven in deze bosjes. Er is onderzoek gedaan in deze bosjes maar er zijn geen of nauwelijks sporen gevonden van koeien die er begraven zijn.

Klokjesgentiaan (Fred)

Na de cultuurhistorische wandeling ging het per auto via het smalle weggetje langs de Meije naar een klein parkeerplaatsje. Dit was de plaats waar vandaan na 5 minuten lopen een heel andere wereld voor ons open ging. De blauwgraslanden waar de Klokjesgentiaan nu volop in bloei staat. Er is een kleine route uitgezet waar je op mag lopen en de ah's en oh's waren niet te tellen. Oh kijk Blauwe knoop, Waterdriblad, Wateraardbei en natuurlijk de Klokjesgentiaan.

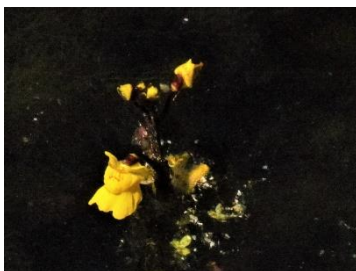

Rondbladige zonnedauw (Fred)

Toch heel speciaal dat die in onze provincie, (hoewel bijna eigenlijk Utrecht) zo massaal te vinden is. Maar we waren nog op zoek naar een paar soorten. En de scherpe blik van ons jeugdiger lid David leverde op een niet door de gids verwachte plek zonnedauwen op. De Rondbladige zonnedauw en de Kleine smalbladige zonnedauw met als klap op de vuurpijl het Wasplaatje, een prachtig klein knal oranje paddenstoeltje. Iedereen was nu, bijna, tevreden maar er moest eerst geluncht worden in de Halve maan. Met de hele groep daar gezellig gegeten waarna onder leiding van Henk en Anneke het slotstuk volgde. Na zo'n 200 meter rijden langs de Meije werd er in de berm gestopt en bogen zich 8 plantenliefhebbers over een uitloop van de Meije voor het Blaasjeskruid wat daar in bloei stond. De missie was compleet en iedereen stapte tevreden in de auto. Het was een interessante excursie. Henk bedankt voor het organiseren. En Marian voor de boeiende inhoud en uitleg.

Aan de lunch (Fred)

Blaasjeskruid (Fred)

Nog even op een rijtje de bijzondere planten die we gezien hebben: Biezenknoppen, Blauwe knoop, Egelboterbloem, Grote wederik, Kale jonker, Klokjesgentiaan, Moerasviooltje, Paddenrus, Tormentil, Veenpluis, Wateraardbei, Waterdriblad, Waternavel, en Kleine en Ronde zonnedauw.

We hebben natuurlijk ook libellen, vlinders en waterbeestjes gezien maar die vallen buiten dit verhaal. Het is wel leuk om even te vermelden dat Marja, tijdens het teruglopen naar de auto's, de koninginnenpage voorbij zag vliegen.

De zevende ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

En het is begin augustus dus de ronde van Henk en Fred in de Nieuwe Driemanspolder wordt weer gelopen Het is al weken droog en meestal warm dat hoeven niet apart te vermelden.

De vlakte met veel Luzerne (Fred)

Opvallend is dat de plantengroei toch nog meevalt De start gaf als vanouds het beeld van weer opkomende, zich herstellende bermen na het maaien. Altijd weer opvallend hoe snel dit gaat. Het eerste stuk geeft weer het vertrouwde beeld van Es, Meidoorn en Dauwbraam en de weide-achtige bermen van de Leidschendammerweg stonden na het maaien weer vol met de bekende soorten van Kruipende boterbloem tot Zilverschoon. De vlakte van de Nieuwe driemanspolder is alweer begroeid met veel Luzerne, Rode klaver en Vogelwikke. Tussen de luzerne planten zagen we heel veel insecten waaronder de Watersnuffel en de Aardhommel

Watersnuffel man (Fred)

Watersnuffel vrouw (Fred)

De aanwezigheid van Wilde cichorei is ook nu na het maaien weer aanzienlijk minder dan vorig jaar. We zijn nu al benieuwd wat de verschuiving volgend jaar zal inhouden. Op de drogere met veel gras begroeide stukken staat veel hazenpootje in grote vlakken.

Aardhommel (Fred)

Wanneer we het dijkje oversteken zien we een grote op het oog kale vlakte want de waterstand is nu erg laag. Op de vlakte staat veel Goudknopje en blauwe waterereprijs, even een blik met de verrekijker, want dat vinden wij ook leuk. Veel Knobbelzwanen Grauwe en Grote Canadese gans en eend soorten zijn er nu te zien. Voor de "leuke" soorten als Bos en Groenpoot ruiter moeten we naar een ander km-hok. In dit gebied.

Tussen de Balijhoeve en de Floraplas

Marja

Op 4 augustus verzamelden we met zijn vijven bij de pas heropende kinderboerderij om te inventariseren tussen de Balijhoeve en de Floraplas. Na het eerste gebruikelijke geroep van

Vier van de vijf (Tilly)

vertrouwde soorten troffen we tussen de bomen een flinke struik met dubbel geveerde en diep ingesneden bladeren, die klimmend langs ander hout een flinke hoogte probeerde te bereiken. Het was een Peterselievlier en schattingen van de hoogte liepen uiteen van 4 tot ruim 5 meter. Weliswaar een cultivar, maar toch een hele leuke waarneming. In het ruige gras ernaast stond tot onze verrassing heel veel Veldlathyrus; bloeiend en vruchtdragend. Zo fragiel als de bloemetjes zijn, zo plomp de donkere peulen. Het bleek een avondje blad- en zaadherkenning te worden, want veel bloei is voorbij.

We bekeken de breedte van het blad voor de Vergeten wikke. De Ringelwikke stond er ook. We vergeleken houwtjes van raket en mosterd om voor Zwarte mosterd te kiezen en pakten zelfs de loepjes voor de zuringzaadjes; hoe kleiner hoe fijner. Deze zaden zijn prachtig uitgetekend in de Heukels; dus leuk om uit te zoeken. Zo zagen de meesten van ons voor het eerst de witte bolletjes op het minizaadje van de Kluwenzuring.

Terwijl Til en Lucas zich afscheiden om het helmkruid, dat ze eerder hadden gezien, opnieuw te bekijken richt de rest van het gezelschap zich op het steen. Daar vinden we behalve het Liggend vetmuur ook het Donkere vetmuur. De Heukels-tekeningetjes van het zaad komen overeen met wat we door het loepje zien. Het steekt slechts voor 10% uit de kelk en ook de in V-stand staande kale blaadjes horen bij die soort. Toen Til en Lucas zich weer bij de groep voegden namen ze twee leuke soorten mee. Het Gevleugeld helmkruid en de Dubbelkelk. Het is mij nooit gelukt om zelf een Dubbelkelk te ontdekken. Nu staat hij thuis in een vaasje.

Gevleugeld helmkruid (Tilly)

Een ander verhaal is het Helmkruid. We bekeken de staminodiën. Ik had er nog nooit van gehoord en had even tijd nodig om ze te ontdekken. Als je zo'n tot schijfje gevormde valse meeldraad weet te vinden kan de determinatie niet meer fout gaan. Joke en ik hebben daar een tijd geleden nogal mee geworsteld; nu hebben we een prachtig middel in handen. Bij Knopig helmkruid is het een driehoekige, bij de Geoorde een ronde en bij het Gevleugeld helmkruid is het tweelobbig en tweemaal zo breed als lang, De staminodiën ontbreken bij Voorjaarshelmkruid.

Het begon al te schemeren toen er op de valreep een verschil van mening ontstond over de Honingklaver. Hoe lastig determineren kan zijn bleek opnieuw uit het steeds weer bekijken en vergelijken van zowel de zaden als de laatste gele bloemetjes. Het was eerdere jaren ook al een moeizaam proces gebleken hoorde ik van Til. De citroengele honingklaver werd bijgeschreven.

Joke heeft alles bijgehouden in de app en ze was niet ontevreden over het aantal.

Meerzicht bergen en go-en in augustus

Fred

We zijn weer een maand verder en zie de Italiaanse aronskelkbessen zijn nu rijp en de eerste stengel begint al te knikken. Ik schreef het ook al in het verslag van de Nieuwe driemans polder, het is toch verbazingwekkend hoe ondanks de droogte de planten in de gemaaide stukken weer op groeien. Alhoewel, met dit warme weer wil ik nog wel eens heel vroeg op pad gaan en dan zijn de sokken in de sandalen na wat geloop door het gras gewoon nat van de dauw. Er komen zo langzamerhand nu ook weer andere soorten bij. Op een sterk verwilderde en omgewoelde plek kwam ik de mooie

Italiaanse Araonskelk bessen (Fred)

Wilde cichorei (Fred)

blauwe bloemen van de Wilde cichorei tegen. Geen mooie plant maar wel opvallende bloemen. Op meerdere plaatsen stonden de ijle takken met bloemen van de Walstroleeuwenbek. Ongetwijfeld ergens ooit uit een tuin gekomen maar de vindplaatsen waren echt niet meer met een tuin in relatie te brengen. Kortom ook genoteerd. In deze tijd staan overal grote en kleine exemplaren van de meldes

Walstroleeuwenbek (Fred)

Melganzenvoet (Fred)

en ganzenvoeten. Stippelganzevoet, Melganzevoet en Spiesmelde om er maar een paar te noemen. Bijna geen water op gort droge plekken langs de Meerzichtlaan die daar vernieuwd is. En ook op andere plaatsen waar gewerkt is. Ze zijn soms wel bijna 1 meter hoog. En wat te denken van de midden op het trottoir aan de voet van een lantaarnpaal groeiende prachtige Kattenstaart zonder ook maar enige uitdroogverschijnselen. Ik geef toe we hebben veel, te veel, honden in de wijk maar daar zal dit het gevolg niet van zijn. Ik kon althans geen geursporen van veelvuldig gebruik ontdekken.

Kattenstaart (Fred)

Oosterheem, diverse data,

Marja en Joke

Ik zal weer eens verslag doen van onze tochtjes door Oosterheem. Marja en ik gaan regelmatig 2 uurtjes. Juni is natuurlijk DE maand om planten te zoeken!

Dus gingen we na de orchideeënzoektocht op 10 juni (zie vorig verslag), op 16 en 23 juni weer op pad. 16 juni lag de focus op de stoepplantjes. We hebben allebei de 'zakgids stoepplantjes' van de Hortus Botanicus Leiden, maar dat bleek niet echt een determinatieboekje, Heukels blijft nodig.

Nu scoorden we Gewone reigersbek, Hertshoornweegbree, Zandmuur, Bleekgele droogbloem, en Kransmuur.

We vonden een mooie Slangenkruid, zou dat uitgezaaid zijn? In een wild struweel vonden we tenslotte een enorme plant, Knopig helmkruid. Of is het toch Gevleugeld helmkruid? Deze laatste kwamen we met de PWG tegen in Rokkeveen, en die leek toch erg op 'onze' helmkruid. Nu weten we hoe je naar het staminodium moet kijken! Helaas is de plant in Oosterheem ondertussen gemaaid...

23 juni togen we meteen naar deze ruige hoek, die aan het water ligt. Helaas stond het helemaal vol met maar weinig soorten. Wel een paar jonge boompjes op de lijst gezet, die schoten daar ook lekker op tussen de Schijnaardbeien en Bramen. Ook stonden er een aantal Reuzenbereklauwen.

Toen nog weer even een hoekje stoepplantjes gezocht, bij het sorteercentrum van Post.nl. Daar bogen we ons over soorten Basterdwederikken (kantige, viltige en berg).

Knopig? Helmkruid (Joke)

Kaal Breukkruid (Joke)

Heel leuk was de vondst van Kaal breukkruid, wat een heel groot stuk van het parkeerterrein bedekte. Een voor ons onbekende plant, waar de apps Obsidentify en Plantnet dan heel handig voor zijn om snel te ontdekken wat het zou kunnen zijn. Natuurlijk pakken we daarna de boeken hoor.

Door vakantie was het 11 augustus voor we weer op pad gingen. Marja had nog wat nazomerbloeiërs gezien die nog niet op onze lijst staan. Zoals Late guldenroede, een teunisbloem wat volgens ons de Middelste moest zijn, Heelblaadjes, Stalkaars, Boerenwormkruid.

Een enorme plant (gele kruisbloemige) bleek een Grote zandkool. Opeens

Tuinkaasjeskruid (Joke)

staan er soorten als Stokroos en Donker kaasjeskruid te bloeien in de berm. En de mooiste vondst: Aardaker

Het nieuwe strepen in Zuidbuurt

Joke en Fred

In het kader van het project Het Nieuwe Strepen van Floron had Joke de PWG dit jaar ingeschreven voor een km-hok in Zuidbuurt. Dit is een kleine Kerkbuurt in de gemeente Zoeterwoude waar een grote kerk staat met een kleine begraafplaats. Daar zijn we onze inventarisatie begonnen. Het begraafplaatsje luistert naar de naam St. Jans Onthoofding waaraan ook de kerk (1904) gewijd is. De kerk is in 1964 afgebrand en deels herbouwd. Op de oude muren (1904) van het gedeelte dat niet herbouwd is waren

Kerkresten (Tilly)

interessante plantjes te vinden zoals: Moederkruid hoog op de oude kerkmuur, Wilde kamperfoelie, Donker en liggend vetmuur, Klimopereprijs, Kruijklokje, Klimop. Het kerkhofje zelf, zo te zien, is deels met een nieuw zandlaag

bijgewerkt, er zaten nogal wat schelpjes tussen. Dat zorgde voor veel verschillende soorten planten

Op water en brood (Tilly)

en vervolgden we onze route. Bij een huis even verderop hadden de bewoners kennelijk veel op met de wilde plantengroei en waren weer veel soorten te zien. Al met al, hooguit 500 meter verderop wandelend langs de weg en onderwijl waterplanten scorend, Harig wilgenroosje, Gele plomp, Grote egelskop en Klein kroos werden op de lijst gezet. We kwamen bij een interessante soort planten en aarde stort van de gemeente. Daar werden weer veel wilde planten op naam gebracht. Onder andere Grote teunisbloem, Oranje havikskruid, Groot kaasjeskruid en Knopig helmkruid. Er waren planten gedumpte (?) zoals Meisjesogen en Muurbloem. De plannen om ergens te lunchen werden omgezet in de meegebrachte boterham oppeuzelen met water op een stel omgevallen bomen. Fred en Marjan hielden het hierna voor gezien en gingen naar huis. De overige drie zijn het dorp in gewandeld. De waterkant bleef

Postelein (Tilly)

interessant, we vonden Wolfspoot, Tongvaren op een brug. Een uitstapje het dorp in leverde Postelein, Overblijvende ossentong, en Bleekgele droogbloem op. Al snel liepen we echter verder langs het water naar het noorden om misschien nog bij de zorginstelling aan de rand van het dorp te kijken. Ja hoor, Bitterzoet en Kalmoes. We besloten dat de zorginstelling te ver weg was en liepen terug het dorp in. Johan nam de fiets richting huis, Tilly en Joke keken nog even op de camping. Uiteindelijk zijn we 5 uur bezig geweest, en moe maar zeer tevreden togen we naar huis met 177 soorten op de teller. Dat leek ons een uitdaging voor onze tegenstreper (er moeten altijd 2 mensen of groepjes op verschillende data een Nieuw Strepen hok bekijken). Later bleek dat deze nóg meer soorten had gevonden!

Moederkruid hoog op de muur (Fred)

De met schelpen zand opgehoogde begraafplaats

Zoetermeers meest centraal gelegen KM-hok, vierde bezoek

Johan Vos

In de periode eind juli/begin augustus bezochten we opnieuw een aantal maal “ons” km-hok . Gezien mijn verplichte bezoeken aan Zoetermeer op donderdagen gedurende de zomermaanden kon ik die combineren met korte inventarisatiebezoekjes. De ambitie van Tilly en mij was om alle biotopen in het gebied minimaal één keer te bezoeken dit jaar.

Perzische klaver (Johan)

De kade achter het oude dorp langs het nieuwe voetpad blijft een ware goudmijn voor leuke vondsten. Verrassend was bijvoorbeeld de Bleke teunisbloem (*Oenothera oehikersii*). Deze soort lijkt qua bloemgrootte sprekend op Grote teunisbloem (*Oenothera glazioviana*), alleen is de kleur geel van de bloemen veel bleker en op de kelkbladen ontbreken die typische rode strepen. Ook vonden we daar geheel onverwachts Watertorkruid (*Oenanthe aquatica*), een soort die we vooral kennen uit de sloten van boer Freek.

Een bijzondere klaversoort die we de vorige ronde al hadden waargenomen aan de Voorweg bleek Perzische klaver (*Trifolium resupinatum*) te zijn. Evenals de eerder gevonden Inkarnaatklaver (*Trifolium incarnatum*) wordt ook deze vlinderbloemige als groenbemester in de landbouw gebruikt.

Beide exotische klaversoorten zijn oorspronkelijk afkomstig uit Zuid-Europa en worden hier nu aan uit te zaaien bloemenmengsels toegevoegd. Op een van de donderdagen in augustus hebben we de omgeving van het Willem Alexanderplantsoen uitgekamd. Dit gebied is compleet opnieuw ingericht en ik was hier lang niet geweest. Het was mooi weer en het zag er kleurrijk uit met een aantal natuurlijke speelplekken en gelukkig ook weer nieuwe struiken. In een verdiepte natuurspeelplek vonden we een bloeiend gras met opvallende

Rosse vossenstaart (Johan)

Tweekleurig springzaad (Johan)

oranje helmknoppen. En daar hadden we zomaar weer een nooit eerder waargenomen soort te pakken, de Rosse vossenstaart (*Alopecurus aequalis*) Verder troffen we ook nog een aantal niet alledaagse soorten zoals witbloeiend Mottenkruid (*Verbascum blattaria*), Heggenduizendknoop (*Fallopia dumetorum*) in het hek van de RR (RandstadRail) en Tweekleurig springzaad (*Impatiens balfouri*).

Tot slot in een van de meest stenige hoekjes van het km-hok vlak achter het stadshart vonden we uitgebloeide muizenootjes (*Pilosella officinarum*) en

een flink aantal rozetten van deze soort.

Op 3 september a.s. gaan we, hopelijk met een frisse blik en een nieuwe groep floristen, opnieuw dit veelzijdige km-hok bezoeken. Na deze vierde ronde staat de teller op 308 soorten

KNNV Zoetermeer 2022

Lansingerland km 95 – 450

Lucas

Op zaterdag 20 augustus spraken wij (Johan Vos, Lucas, David, Anne) om 9.00 uur af op station Lansingerland. Vanaf daar liepen we eerst naar de plek meteen naast de treinbaan, daar langs het water, en toen langs de weg. Daar kwamen we grassoorten tegen, kamgras bijvoorbeeld, en fijnstralen. We hebben deze zaterdag de Canadese, Hoge en Gevlamde fijnstraal gezien. Eerder dit jaar zagen wij daar meerdere soorten vergeetmenietjes, maar daar konden we nu niets meer van terugvinden.

Welriekende Ganzenvoet (Lucas)

Bij de bushalte zagen we een plant die leek op Wolfspoot, maar op basis van de standplaats was dat onwaarschijnlijk. Het bleek Welriekende Ganzenvoet te zijn, een bijzonder ruikende plant. Wij liepen vervolgens verder via het station. Daar was ook heel wat te zien was, vooral gezaaide soorten zoals Muskuskaasjeskruid, Sint Janskruid, Vlinderstruik, Brem, Blaassilene en Vlasbekje.

Stekelnoot Grote of Late
(Lucas)

Aan de overkant van het station liepen we over een groot braakliggend terrein. Daar zagen we veel grassoorten en later meerdere Stekelnoten (foto). We vroegen ons af of het de grote of de late stekelnoot is. Het onderscheid tussen die twee soorten is moeilijk te maken. Op verspreidingsatlas bestaat een verzamelsoort van beide soorten." Het was een mooie dag waarop we wel 117 soorten zagen!

Stekelnoot Grote of Late (Lucas)

Extra informatie over de Welriekende Ganzenvoet:

Welriekende Ganzenvoet (floravannederland.nl)

Welriekende ganzenvoet, met de welluidende, wetenschappelijke naam *Dysphania ambrosioides* kunnen we op rivierstranden langs de grote rivieren tegenkomen, maar is daar nog steeds vrij zeldzaam. De plant kan vrij fors worden, tot bijna 1 meter hoog en wel bijna zo breed. Deze soort heeft een aangename citroengeur.

Voor de jongere bladeren hebben naast kort gesteelde gele klierharen ook blaasharen. Deze laatste zijn haren waarbij de top opgezwollen is en met vocht gevuld. Ze hebben een grijs tot zilverwit uiterlijk en het plantenonderdeel waarop ze zitten voelt daarbij melig aan. De blaasjes hebben wateropslag als functie waarbij de plant, bij droogte, hiervan gebruik maakt.

Verslag 29 augustus in km-hok 97-453 in Oosterheem

Tilly

Marian en ik hebben op onze vertrouwde startplek afgesproken. Het grote parkeerplaats aan de Berkelstroom is voor een deel omzoomd met een haag van Veldesdoorn. Daaruit stak één Brede wespenorchis bovenuit. Verderop net voorbij het grasveld aan de rand van het bouwterrein bij de Coloradostroom vonden we grote planten Melganzenvoet waarvan we in eerste instantie dachten dat het Stippelganzenvoet was. Wat ons op viel is dat de plant een mooie gestreepte stengel heeft. Achter het hek stond Bonte wikke. We vonden een rozet met lange smalle bladeren en die in het hart wit waren. Dat bleek Gele morgenster te zijn. Verderop langs het hek zagen we een roze variant van de Haagwinde.

In het grasveld staan struiken (vogelbosjes) die al volop bessen hadden zoals Gelderse roos, Meidoorn en Egelantier. Marian vertelde dat bij de Egelantier de bloemdekblaadjes op de vruchten blijven zitten en allerlei kleine stekeltjes heeft i.t.t. de Hondсроos.

Gele morgenster (Tilly)

Beklierde duizendknoop (Tilly)

Onderweg naar de andere kant van het bouwterrein zagen we Stijf straatliefdegras, Harig vingergras en Groene naalbaar. Op hopen grond stond nu een aantal grote planten van Beklierde duizendknoop met zowel rode als witte bloemen. We hebben nog gekeken naar de Grijs en Zwarte mosterd.

Ik heb, nadat Marian op huis was gegaan, nog bij de netaangelegde perkjes gekeken en vond daar Papagaaienkruid en Zegekruid. Ik ben daarna via de Oostkade naar huis gefietst. In de bijna droge sloot onder aan de dijk aan Bentwoudse kant staat een enorme plek met Krabbenscheer. Waarschijnlijk in het km-hok van Joke en Marja en anders in het km-hok daarboven. Het wordt tijd om de Vera-app te gebruiken!

Papagaaienkruid (Tilly)

De sloot met Krabbenscheer (Tilly)

Stadsplantendag in Centrum Zoetermeer

Peter, Fred en Johan Vos

Op zaterdag 3 september organiseerde de KNNV-Zoetermeer, samen met Floron weer zijn jaarlijkse stadsplantendag. De verzamelplek was RR-station Centrum-West en rond 10.30 uur

Plantjes in het beton (Fred)

gingen de 10 deelnemers in twee groepjes van 5 op pad. Naast Anne, Lucas, Joke, Marjan, Tilly, Fred en Johan waren ook 3 floristen van elders van de partij. Dat waren: Peter, Renee en Dick, coördinator van ons Florondistrict "Hollands duin". De afspraak was dat we elkaar om 12.30 uur in de Zoetelaar in de Dorpsstraat zouden treffen om daar te lunchen en onze floristische ervaringen uit wisselen.

Tilly voerde het groepje met Joke, Peter, Fred en Dick aan. De laatste bleek veel verdorde plukjes plantaardig materiaal nog op naam te kunnen brengen, verbazingwekkend! Al met al werd het een leerzame ochtend met verdroogd

Bezemkruiskruid, Herderstasje en veel stedelijke

grasjes. Op een talud o.a. Hoge fijnstraal, Melganzenvoet, Herik en Dijkviltbraam. Na uitleg van Dick strepen ook wij voortaan Dijkviltbraam.

Verderop in een laagbouwwijkje Rode schijnspurrie, Kleine varkenskers, een aantal vetmuursoorten, veel Brede wespenorchissen en Europese hanenpoot. Aan de oevers van de Leidse wallenwetering Watermunt, Grote egelskop en Oeverbies. Via een voetpad op de grens van het km-hok noteerden we Japanse

Rivierkruiskruid (Peter)

duizendknoop en Hertshoornweegbree. Vervolgens gingen we bijna een half uur te laat richting Dorpsstraat voor de lunch. Een deel van de aangetroffen planten hadden we meegenomen voor nadere studie.

Uitgebloeide Brede wespenorchis (Fred)

Johan voerde het andere groepje met Anne, Lucas, Marjan en René aan. Onze eerste doel was het verstopte wandelpad tussen de RSR en de Voorweg. We konden hier onze kennis van de houtige soorten (uitgezaaide bomen en struiken), aangespoord door Marjan, uittesten. We hebben o.a. een

prachtige Amandelwilg met kaneelkleurige afbladderende bast op naam gebracht en een aantal rozensoorten (Veelbloemige, Egelantier en Hondsoors). Opvallend was het grote aantal Brede wespenorchissen in deze schaduwrijke zone. Daarna hebben we een stuk van de Voorweg bekeken en daar oeverplanten als Zwanenbloem, Grote kattenstaart, Kalmoes e.d. bekeken. Aan de huizenkant stonden vooral veel stads- en stoepplantent zoals Harig vingergras, Stijf straatliefdegras, Kruipklokje en onder gras verstopt bloeiende Postelein. Door tijdnood gedreven begaf ook ons groepje zich daarna richting Dorpsstraat voor de lunch waar we als eerste aankwamen.

Koffie met de hele groep (Tilly)

Na een gezellig samenzijn in de Zoetelaar, nadat we onze floristische vraagstukken voldoende hebben kunnen bespreken, besloten de overgebleven floristen om de zoektocht voort te zetten.

Moerasdroogbleom (Peter)

We zagen in het Wilhelminapark de Oosterse karmozijnbes en de guldenroede aan het water bleek na bestudering toch gewoon de Late guldenroede te zijn. Verder langs een stukje Delftse wallenwetering waar Blauw glidkruid tussen de beschoeiing door groeide, het nieuwe wandelpad achter het oude Dorp op. Dit is het gebied waar we dit jaar vele verrassingen hebben geconstateerd. Met de aanvoer van grond die nodig was bij het ophogen van de oever en de herinrichting van dit gebied zijn blijkbaar veel plantensoorten meegelift. Zo konden we de Groene en de Geelrode naaldar met elkaar vergelijken.

Verder troffen we er de Gewone hennepnetel en een heel scala aan ganzenvoeten waaronder de Rode en de

Rood guichelheil Peter)

Zeegroene, Rood guichelheil en Moerasdroogbloem. Aan de waterkant stond Watertorkruid nog mooi in bloei, een eindje verderop vonden we de Stekelige hanenpoot en nieuw voor Zoetermeer het Riviertandzaad. Voor het op naam brengen van de laatste soort moest de Heukels' er aan te pas komen en na enige discussie binnen de groep en een bevestiging van de Obsidentify-app. kunnen we weer een nieuwe soort aan onze omvangrijke Zoetermeerse soortenlijst toevoegen. Daarna zijn we teruggelopen naar het RR-station waar we deze dag begonnen. Met ruim 183 soorten op de lijst kunnen we terugkijken op een productieve dag waaraan ook het weer een positieve bijdrage heeft geleverd.

Meerzicht bergen en go-en in september

Fred

Het is september, de maand waarin de bladeren aan de bomen gaan verkleuren en dat is niet wat op de foto staat. Door de grote droogte in juli en augustus hebben de Paardenkastanjes een fase over geslagen en zijn massaal in het blad aan het verdorren. Bij de andere bomen in het park is dat wat minder zichtbaar en valt een deel van het blad gewoon af. Nog geen herfst dus maar droogte. Het gesprek van de dag.

Dor blad (Fred)

Dan zou je denken dan zullen er ook wel minder paddenstoelen zijn maar onder dezelfde paardenkastanjes is deze hele grote Zwavelzwam te vinden op een daar al jaren liggende rottende boomstam..

Zwavelzwam (Fred)

Het was een prachtig gezicht in de vroege morgen zon zodat ik vond dat het in dit verslagje een plaatsje heeft verdiend.

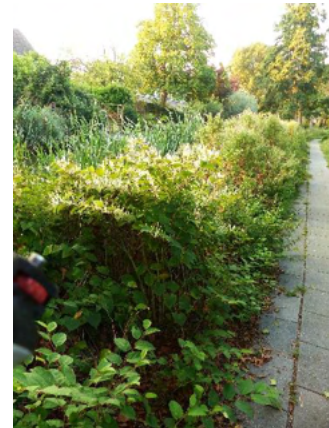

Riet (Fred)

In dit km-hok lopen uitlopers van de waterpartijen van het Westerpark door de wijk tot bijna aan de Berglaan en vormt als het ware de grens tussen de go-en en de bergen-buurt in de wijk Meerzicht. Langs dit water is altijd een weelde van oeverplanten te zien en tot mijn verbazing ook een fors uit de kluiten gewassen Japanse duizendknoop. Het is een zo groot exemplaar direct langs het pad achter de huizen dat ik mag aannemen dat de onderhoudsfirma dit niet over het hoofd zal zien. Het is trouwens best wel een plant die het aanzien waard is met zijn witte bloemen

Riet is in deze tijd met zijn mooie pluimen meer dan het aanzien waard, Beetje purperrood in het zonnetje. En er komen toch weer een paar nieuwelingen bij op de lijst. Het vaak minieme tussen de tegels groeiende Hertshoornweegbree, de

Wolfsfoot en de Zwarte nachtschade. Nu deze maand nog een aantal achteraf paadjes tussen de huizen afstruinen en wie weet komt er, nu er regen is gevallen, nog wat meer bij.

Japanse duizendknoop (Fred)

De achtste ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

De 13^e september van dit jaar en er lijkt een einde gekomen te zijn aan de reeks lange droge periodes van dit jaar. De bermen en het talud van de Leidschendamseweg hebben al weer wat meer een frisse groen kleur. Het eerste deel van ons maandelijks rondje levert in dit deel van

Haagwinde (Fred)

het seizoen geen bijzonderheden op. Meer een consolidatie van de gevonden soorten. Ware het niet dat er midden op het paardenpad rozetten stonden van het Akkervergeet-mij-nietje. Akkerwindes en de kruiskruiden (Bezem- en jakobs- Kruiskruid) geven wat extra kleur. Dan komen we na het tunneltje in de N3MP waar het maabeleid er duidelijk op is gericht om niet alles tegelijk te maaien maar grote delen te laten staan. Daar vinden we de grote velden met Luzerne, Rode en Witte klaver en de blauwe bloemen van de Wilde cichorei. In deze tijd van het jaar staan er ook grote

exemplaren van

de prachtig felgeel gekleurde bloemen van de Dubbelkelk. Na de grasvelden met Hazenpootje te zijn gepasseerd komen we op de plas-drasvlaktes. Deze waren tot voor kort kurkdroog met veel bijna verdorde planten zoals de waterweegbree ,

Perzikkruid (Fred)

waarvan je nu niet echt kunt bepalen welke het is. Maar door de regen van de laatste dagen staan er nu veel

Dubbelkelk (Fred)

meer herkenbare soorten. We noteerden onder andere de Zeegroene ganzenvoet. De Melganzenvoet, de Spijesmelde, Goudknopje, Watermunt en de rozetjes van de Blaartrekkende boterbloem. We moesten door tijdgebrek helaas weer naar het beginpunt en besloten om de volgende keer te starten met het plasdrasgebied en dan lopen we de route andersom.

De nu weer natte vlakke (Fred)

Zeegroene ganzenvoet (Fred)

Herfst in het van Tuyllpark en op bedrijventerrein Brinkhage

Tilly

We, dat waren op zaterdag 24 september: Anne, Joke, Johan, Lucas en Tilly. Om 9.30 uur hadden we in het van Tuyllpark bij voorheen Dutch Waterdreams afgesproken. Het was voor sommige leden van onze club nog even zoeken naar de juiste verzamelplek. Het weer zat niet erg mee, dat was regenachtig maar het klaarde gelukkig vrij snel op en de rest van de ochtend bleef het droog.

Het groepje (Tilly)

Op het terrein voor Dutch Waterdreams achter de hekken zagen we Dijkviltbraam, een braamsoort die we in Zoetermeer steeds beter herkennen en daardoor ook meer vinden. De blaadjes zijn aan de onderkant witviltig. Tussen de straatstenen voor het gebouw stond in grote getale Gewone reigersbek. Via een bospad door het van Tuyllpark zijn we naar de Bleiswijkseweg gelopen. Naast de aanwezige struikbegroeiing zagen we veel bosrandsoorten waaronder Hop en Knopig helmkruid. Langs de Bleiswijkseweg vonden we naast verschillende hooilandsoorten Muskuskaasjeskruid en Hertshoornweegbree. De langs en in de sloot staande Penningkruid en Gevleugeld helmkruid werden gestreept. viste met haar emmertje Klein kroos en Grote kroosvaren op. Aan de andere kant van de sloot stond een Rode kornoelje met rood wordende blaadjes die was overwoekerd door Heggenrank. We zijn de weg overgestoken en besloten om daar bedrijventerrein Brinkhage eens op z'n wilde flora te gaan bekijken. Dit bleek een goede beslissing! Een lange straat (de Werner von Siemensstraat) met grote bomen en wilde, weelderige struwelen. Op zo'n struweelplek stonden prachtige Brede wespenorchissen, meer dan 20 stuks. Vlak daar in de buurt zagen we witbloeiend Mottenkruid. Heel

Emmertje met kroos (Tilly)

Brede wespenorchissen
(Tilly)

mooi, Joke nam wat zaadjes mee voor haar eigen tuin. Hier was prachtig te zien wat er van al die door gaaien geplante eikels terecht komt, als je ze er niet uittrekt of afmaait! Een hele verzameling prachtige jonge eikenbomen!

In de bestrating vonden we diverse najaarsbloeiers waaronder Klein liefdegras en Bleekgele droogbloem. Bij de vijver naast Dutch Tech Campus vonden we Late Stekelnoot, Beklierde Nachtschade en Dubbelkelk. Toen we terug liepen naar het van Tuyllpark zagen we langs de afrit van de Oostweg forse zaailingen van een Walnoot. Kortom, toch nog aardig wat verrassingen.

Rond 13.00 uur waren we terug op ons startpunt. Het was weer een gezellige ochtend geweest en samen hebben Joke en Johan rond de 125 soorten gestreept.

Werner von Siemensstraat (Tilly)

Het Zoetermeerse deel van km-hok 92 449

Fred Johan

De laatste bijeenkomst alweer van dit jaar voor de Plantenwerkgroep. Deze datum viel samen met het project Duursamen van de gemeente Zoetermeer. Daardoor werden een paar van onze groep elders verwacht en konden niet komen. Maar Tilly, Lucas, David, Johan en Fred waren wel van de partij. Een klein hoekje Zoetermeer dit keer grenzend aan Pijnacker en Berkel en Rodenrijs. Een nieuwbouw wijk waar de straten erg schoon gehouden werden voor wat betreft de "wilde" flora maar veel van de gewone soorten in zo'n wijk werden wel gevonden. Een doorsteekje naar het talud van de provinciale weg naar Delft leverde weer wat meer op. Weliswaar was alles pas gemaaid maar daar waar de rietkraag langs de sloot wat open was konden we wat meer planten noteren. Watermunt, Moerasandoorn en Moerasvergeet-mijn-

Kaal breukkruid (Fred)

Kruidende wisselbloem (Fred)

nietje gingen op de lijst. Op de stukjes die overgeslagen waren door de maaiers vonden we onder meer nog Pastinaak, Gewone smeerwortel en Fluitenkruid. Nadat we de wijk weer ingelopen waren kwamen we (lees Johan) op de straat tussen de stenen Kaal breukkruid tegen in fikse hoeveelheden. Veelal platgereden in de voegen maar hier en daar ook als gewoon plantje zichtbaar. Een in de goot staand plantje, was een groot raadsel. De apps en de boeken hielpen niet in dit geval. Uitplussen thuis aan de hand van de foto's leverde Fred de oplossing: Kruidende wisselbloem (*Phyla nodiflora*). Deze verwilderde tuinplant komt van nature voor in tropische gebieden over de hele

wereld. Verderop ontspoon zich nog een leuke discussie welke naalbaar er stond. Aan de hand van de flora besloten we dat het de Geelrode naalbaar was. Met de vondst van Beklierde nachtschade en Zegenkruid

Beklierde nachtschade (Fred)
Inzet de klierharen

Geelrode naalbaar (Fred)

kwamen we weer in de buurt van de fietsen en was de laatste bijeenkomst van dit jaar een feit. Er volgt nog de traditionele afsluitende avond en de Einde jaars plantenjacht tussen Kerst en Oud en Nieuw

Meerzicht bergen en go-en in oktober

Fred

Na de langdurige droogte viel er al weer aardig wat regen zodat de natuur zich rap hersteld. Grasvelden zijn weer groen. Op de pad gemaaide stukken komen allerlei plantjes weer in bloei.

Kortom een inventarisatie wandeling was weer een genoegen. In dit deel van het jaar komen er niet zoveel planten meer bij in een km-hok en het stuk van de route door de grens van wijk en Westerpark leverde ook niet veel nieuws op. Zwarte nachtschade kan wel gemeld worden. Maar daar waar het Westerpark de wijk in loopt met een prachtige rij knotwilgen viel mijn oog op een leuke begroeiing van een Knotwilg. Er heeft zich een zaailing van een Rode kornoelje gevestigd in de knot van de wilg die al aardig

De wilgen aan de rand van de wijk (Fred)

was uitgegroeid. Even verderop een klimop op een Knotwilg en wel zo dat de klimop niet opklom maar zich vanuit het geknotte deel naar beneden liet zakken. En verderop in dit gedeelte van de wijk een overblijfsel van het vroegere groen beleid van de gemeente. Een aantal prachtig bloeiende herfstkrokussen. Een leuk gezicht. Het seizoen loopt ten einde. Net als vorig jaar ben ik van plan de laatste 2 maanden te kijken hoe lang en welke bloeiende planten er zichtbaar blijven. Mijn soortenlijst staat nu voor dit hok op 228 en er zal niet veel meer bijkomen vermoed ik zo.

Knotwilg met Rode kornoelje (Fred)

Herfstkrokus (Fred)

Klimop op Knotwilg (Fred)

De negende ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

Mooi weer op 11 oktober wanneer Henk en Fred het maandelijkse rondje in km-hok 90-453 weer gaan lopen. Een vaste route om na een paar jaar te bekijken of we patronen kunnen ontdekken in de begroeiing van een oud en een nieuw stuk natuur die van elkaar wordt gescheiden door de Leidschendammerweg, en de spoordijk van de RandstadRail. De vorige maal hadden we besloten om het rondje maar eens andersom te lopen zodat

plas dras en bijna plas (Fred)

eerst het plas dras gedeelte aan de beurt was

Welkom

geheten door een Roodborsttapuit werden we verrast. Zie daar, inmiddels was het gedeelte in de N3MP na het fietspad en de dijk weer plas dras en bijna plas geworden. Bij tijd en wijle

stonden we daar tot bijna onze enkels in het water als we niet oppasten. Al dat water deed de plantenwereld zichtbaar

De Goudklompjes waren nu echt planten geworden van zo'n 15 cm hoog, Watermunt en Reukeloze kamille bloeiden weer fris volop en er stonden lente-achtige grote planten van de

Kroontjeskruid. (Fred)

Moeraszuring of er geen droogte geweest was. Een in water staand ietwat vervormd uitziend plantje zette ons bijna op het verkeerde been.

Het was een wat vreemd uitziende plant van het Kroontjeskruid. Via de gras vlakte en het voetpaadje werd er weer koers gezet naar de tunnel. Onderwijl de iedere keer weer voorkomende soorten scorend Inmiddels staat de teller dit jaar voor dit rondje op zo'n 160 soorten en we gaan evenals vorig jaar gewoon door gedurende het komende winterseizoen . Dus tot in november.

Roodborsttapuit (Fred)

Moeraszuring (Fred)

Verslag 12 oktober in km-hok 97-453 in Oosterheem

Tilly

In het laatste rondje door Oosterheem heb ik op de fiets diverse plekken bekeken en heb nog een aantal soorten kunnen strepen. Het was zacht weer, ca 16 graden.

Bergbastaardwederik (Tilly)

Bij de Wadi vond ik een bastaardwederik die goed te determineren was, een Bergbastaardwederik. Langs de Oostkade zag ik Klein kaasjeskruid, aan de kop van het Heemkanaal vond ik eindelijk meer waterplanten, Wolfspoot en Watermunt. In de straten en achtergangetjes ten noorden van het Heemkanaal stond o.a. Citroenmelisse. In de Stromenbuurt kon ik Hertshoornweegbree, Klein liefdegras en Kleine brandnetel noteren.

En ik zag een prachtige Gevlamde fijnstraal, zo rood heb ik het nog niet eerder gezien. En tot slot; t.h.v. de bocht in de Thomas Morelaan stond langs het Heemkanaal tegen de betonnen rand Dijkviltbraam. We hebben dit jaar in dit km-hok ruim 200 soorten gestreep.

Citroenmelisse (Tilly)

Gevlamde fijnstraal (Tilly)

Meerzicht bergen en go-en buurt in november

Fred

Zoals ik de vorige keer heb geschreven kijk ik nu (half november) tot aan de Eindejaars planten jacht tijdens mijn rondje alleen nog naar de bloeiende soorten. Maar eerst even iets anders. Langs de grenzen van dit km hok verandert het landschap snel. Men is begonnen met de aanpassing van de oevers langs de Zonnenberg en

Westerpark (Fred)

langs Kentalis. Ook in het Westerpark heeft men hele stukken afgegraven en omgevormd tot natuurvriendelijke

Langs de Zonnenberg (Fred)

oevers zoals dat heet. Dat zijn een soort plas dras oevers geworden die doorlopen onder water. Daar gaan waarschijnlijk heel wat andere soorten groeien. Dat kan een kans zijn voor de plantenwerkgroep om zich eens op pioniersoorten te storten

De rondwandeling leverde heel veel bloeiende planten op. Niet zo vreemd na zo'n warme oktober periode met af en toe nogal wat regen. Het waren er 48 waarvan ik er hier van drie foto's plaats. Zeg maar de meest fotogenieke die op kleine plekken tussen de tegels bij een carport en langs een plantsoentje opkwamen. Ongetwijfeld ooit uit een tuin ontsnapt.

Walstroleeuwenbek (Fred)

Voor het overige allerlei soorten die we dit jaar overal tegenkomen zoals de twee bekende boterbloemen, hier en daar natuurlijk de duidelijk aanwezige Roze ooievaarsbek en het nietige bloempje van de Ronde ooievaarsbek. Ondanks het drukke geschoffel door de

Eendagsbloem (Fred)

onderhoudsdienst in de plantsoentjes weet de Akkerkool zich altijd weer te herstellen. Eind december maak ik het rondje bloeiende planten weer. Ben benieuwd hoeveel er dan verdwenen zullen zijn.

Akkerkool (Fred)

De tiende ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

Twee schaduwen aan de plas (Fred)

Een week of vier geleden liepen we hier nog in een plas dras gebied en gedurende een groot deel van de zomermaanden was het begroeid met allerlei leuke plantensoorten. Maar nu, de tweede week van november, staan Henk en Fred aan de oever van een meer. Zeker 30 cm water dat nu weer in bezit is genomen door Grauwe en Grote Canadese ganzen. De eerste Wintertalingen en Smienten zijn er ook weer en de Kleine zilverreiger stapt er vrolijk rond. In deze periode van het jaar besteden we ook altijd wat meer aandacht aan de bloeiende soorten en dat vermelden we dan ook apart.

(Duin) jakobskruid (Fred)

Jakobskruid (Fred)

Opvallend om te zien dat er twee varianten bestaan van een en dezelfde soort. Het Jakobskruid met de straalbloemen en het vroeger als Duinjakobskruid benoemde zonder de straalbloemen. Nu als 1 soort in Vera te melden.

Er werden 28 soorten planten bloeiend aangetroffen van de ruim 50 die we noteerden. Je zou het niet zeggen maar dat is zelfs 4 minder dan vorig jaar op deze zelfde ronde op 2 december. Op de pas gemaaide grasvlakten staan hier en daar paddenstoelen waaronder de volgens Obsidentify in het veld de Grote beurszwam. Op de pc thuis met een foto van de paddenstoel kwam er een heel andere soort uit. De Blanke champignonparasol. Welke het is daar twijfel ik aan. Het meer gehoorde, dat Obsidentify voor paddenstoelen nog niet zo betrouwbaar is, lijkt te kloppen. Bij planten dien je ook altijd kritisch te blijven.

De mooie (onbekende) paddenstoel (Fred)

Varens in de Balij op zaterdag 3 december 2022

Anne

Varens staan net altijd langs het pad (Lucas)

Op zaterdag 3 december 2022 gingen wij, Joke, Johan Vos, Marian, Tilly, Fred, Lucas, David, en Anne, op zoek naar varens vanaf 10:00 uur. De vertrekplaats was bij de Balijhoeve, Kurkhout 100 in Zoetermeer. Het was een vrij koude dag met harde wind.

We liepen door het Balijbos. Op sommige plekken was het erg modderig, we hebben wat

sprongen moeten maken om droge sokken te houden. We bekeken ook de bomen waarvan bij sommigen de bloeiwijze te zien was, al bloeiden ze nog niet actief. Op een plek kwamen we een goud gespoten sedum tegen, blijkbaar een herinneringspunt voor een overleden persoon of dier.

Geschubde mannetjesvaren (Fred)

We vonden verschillende soorten varens:

Mannetjesvaren, Geschubde mannetjesvaren, Brede stekelvaren, Gezaagde niervaren (*Dryopteris cycadina*, zie foto linksonder) en Tongvaren.

De oogst was beperkt maar we zagen prachtige exemplaren.

Verderop in het Balijbos zagen we ook nog enorm grote geschubde mannetjesvarens, die met gemak groter waren dan wij.

Gezaagde niervaren (Lucas)

Geschubde mannetjesvaren (Lucas)

De elfde ronde van 2022 km hok 90 453

Fred

De laatste ronde van dit jaar door het stukje Westerpark en de Nieuwe driemanspolder. Een aantal soorten staan er natuurlijk altijd wel en ook in bloei zoals het Duizendblad en , zij het wat armetierig, het Jakobskruiskruid, Van de ruim 38 soorten die we nog met goed fatsoen op naam konden brengen stonden nu nog slechts 18 in bloei alhoewel dat soms een te groot woord is voor de pieterige bloempjes. Andere soorten zijn nog wel te herkennen aan de frisse rozetjes die

Verpieterde Jakobskruiskruid(Fred)

H9ge fijnstraal met het voorjaar in de bol (Fred)

soms te zien zijn en soms een plant met een allure als of het voorjaar is. Vanuit het Buitenpark zijn een groot aantal boomstronken aangevoerd en hier neergelegd. Hierop staan prachtige elfenbankjes. Daar waar van de zomer de Goudknopjes bloeiden staat hier, net als 4 weken geleden, alleen maar water. Maar met de verrekijker is hier altijd ook van alles te zien, Kokmeeuwen, drie Kleine

Kleine rozetjes Grote ereprijs (Fred)

zilverreigers, een Zwarte ruiter en de overal aanwezige Aalscholver waren makkelijk te bekijken. Ons rondje blijft ons boeien en dat heeft tot gevolg dat we op 3 januari 2023 hier weer zullen lopen. Dan maken we tevens een inventarisatie voor de door Floron georganiseerde Eindejaarsplantenjacht van alle dan nog bloeiende planten.

Vogels voor de liefhebbers (Fred)

Elfenbankje (Fred)

KNNV Zoetermeer 2022

Resultaten Eindejaars Plantenjacht 2022

PWG Zoetermeer

Op de 29 december 2022 kwam de Plantenwerkgroep van de KNNV bij elkaar voor de Eindejaars Plantenjacht. Dit jaar is alweer de 9de keer dat de stichting FLORON deze activiteit organiseert. Deze "jacht" is bedacht om aan de hand van bloeiende planten de opwarming van het klimaat te kunnen volgen. We hadden ondersteuning van twee gasten van het IVN en we

hebben de groep van 16 personen in drieën opgedeeld. De verschillende groepjes kozen allemaal een andere richting en na een uur speuren kwamen we weer bij elkaar bij de rotonde aan de van Diestlaan, Osylaan. om onze ervaringen met elkaar te delen.

Totaal hebben we 16 bloeiende soorten gezien waar verder weinig spectaculairs over te melden valt. De meeste soorten

vonden we in wat minder onderhouden tuintjes. Ook hebben we nog een aantal bloeiende net aangeplante boompjes waargenomen waarvan we wat de naamgeving betreft niet veel verder kwamen dan Viburnum (Sneeuwbol) De straten waren opmerkelijk schoon in deze wijk. Een klein regenbuitje maakte de wandeling weer tot een aparte belevenis.

Onderstaande tabel laat de resultaten zien van onze tellingen.

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Landelijk*
1	Klein kruiskruid	Klein kruiskruid	Klein kruiskruid	788
2	Madeliefje	Madeliefje	Madeliefje	675
3	Straatgras	Straatgras	Straatgras	702
4	Paardenbloem	Paardenbloem	Paardenbloem	618
5	Herderstasje	Herderstasje	Herderstasje	607
6	Paarse dovenetel	Paarse dovenetel	Paarse dovenetel	777
7	Tuinwolfsmelk	Tuinwolfsmelk	Tuinwolfsmelk	284
8	Vogelmuur		Vogelmuur	742
9		Kleine veldkers	Kleine veldkers	-
10	Schijnaardbei		Schijnaardbei	-
11	Gewone berenklaauw			-
12		Japans sierkwee		-
13		(Scherpe) boterbloem		161
14			Klimop	-
15			Witte dovenetel	283
16		Sneeuwbol spec.		-

In heel Nederland zijn 376 plantensoorten bloeiend aangetroffen.

De kolom Landelijk* laat het aantal waarnemingen uit het land van de betreffende soort zien. 10 van onze soorten staan ook in de top 25 van de landelijke lijst en de meest waargenomen soort (Klein kruiskruid) werd ook in Zoetermeer opvallend vaak bloeiend aangetroffen.